

NVBS Jaarverslag 2019

Inhoudsopgave

	<i>Bladzijde</i>	
1	Voorwoord van de voorzitter	3
2	Concept - Notulen van de Algemene Ledenvergadering van de NVBS op zaterdag 13 april 2019 in het Oude Magazijn te Amersfoort	4
3	Verslag van de secretaris	10
4	Verslag van de penningmeester	11
5	Begroting 2020 en voorstel contributie 2020	13
6	Ledenbestand 2015-2018	13
7	Regiegroep Schenkingen en legaten	14
8	Verenigingsarchief	14
9	Jaarverslagen van de afdelingen	15
10	Jaarverslagen van de diensten en commissies	33
10.01	NVBS winkel	33
10.02	Bibliotheek	36
10.03	Ledenservice en Communicatie	37
10.04	Internetdienst	38
10.05	Op de Rails	39
10.06	NVBS Actueel	40
10.07	Dienst Huisvesting	40
10.08	Boekencommissie	41
10.09	Kalendercommissie	42
10.10	Geschillencommissie	42
11	Verslag van SNR	43
12	Verslag van SNE	51
13	Overzicht van Ereleden en Leden van Verdienste	53
14	Financiële gegevens	54
15	Verslag van de kascommissie NVBS over het boekjaar 2019	61

1. Voorwoord van de voorzitter

Beste NVBS-er,

In dit jaarverslag kijken we terug op het jaar 2019, een jaar met veel activiteiten in onze vereniging. Hoofddoel van onze vereniging is mensen met een gemeenschappelijke belangstelling in alles wat met spoor- en tramrails te maken heeft, te verbinden in het gezamenlijk beleven van onze hobby. Wij doen dat in de vorm van het organiseren van allerlei bijeenkomsten, door het organiseren van excursies en verder door het aanbieden van informatie en allerlei diensten.

Het aanbieden van informatie maakt het hebben van veel kennis over spoor- en tramwegen van groot belang. Wij noemen dit de rol van kenniscentrum. Wij willen zo wel onze leden als niet-leden de mogelijkheid bieden om informatie te verkrijgen. Veel informatie is te vinden in de verzamelingen van de SNR. Daarnaast bieden wij informatie via ons tijdschrift *Op de Rails*, onze digitale nieuwsbrief *NVBS Actueel* en op onze website.

In 2019 hebben wij veel leden en ook veel niet-leden tevreden kunnen stellen met onze rol als kenniscentrum. We nemen hier een belangrijke plaats in. Dankzij giften van zowel leden als niet-leden zijn we er ook weer in geslaagd onze collecties uit te breiden. Daarnaast breiden we onze contacten met de railwereld om ons heen steeds verder uit. NS ziet de NVBS als een interessante partner en betreft ons bijvoorbeeld bij afscheidsritten van de dubbeldekkers type DDM-1. In goede samenwerking met Railforum Nederland zijn wij betrokken bij diverse activiteiten. Tijdens de Railtech 2021 willen we samen met Railforum weer enkele spoorcolleges organiseren.

Het jaar 2019 is verder gewerkt aan de nieuwe website voor de NVBS. Dit project is moeizaam verlopen en heeft ook tot vervelende onderlinge tegenstellingen binnen de vereniging geleid. In januari 2019 is een eerste deel van de website gelanceerd en geleidelijk zijn nieuwe functies toegevoegd. Maar er zijn nog altijd enkele functies die niet goed functioneren. Positief is dat we binnen het door de ALV goedgekeurde budget lijken te zijn gebleven. In de ALV 2018 werd een budget van € 100.000 goedgekeurd. In de ALV 2019 nog een aanvullend budget van € 30.000. Deze bedragen zijn niet overschreden. De financiering van de website is geheel uit de algemene reserve van de NVBS mogelijk gebleken.

De financiering van de website heeft geen invloed gehad op de “normale” exploitatie kosten en opbrengsten. Niettemin past hier zorg bij de ontwikkeling. In tegenstelling tot enkele jaren geleden is het niet meer mogelijk om de jaarlijkse exploitatiekosten te betalen uit de (contributie)opbrengsten. Vooral de sterk toegenomen portkosten voor *Op de Rails* zijn veroorzaker van dit probleem. Het Hoofdbestuur streeft naar evenwicht tussen kosten en opbrengsten en zal in de ALV 2020 voorstellen doen om deze situatie weer te bereiken.

Het werk dat gedaan wordt in de NVBS is mogelijk dankzij de inzet van vele vrijwilligers, die geheel belangeloos hun activiteiten uitvoeren. Of het gaat om het organiseren van afdelingsbijeenkomsten, het meewerken aan onze publicaties, het exploiteren van de activiteiten in NVBS Centraal de inbreng van onze vrijwilligers is van het grootste belang om een actieve vereniging in stand te kunnen houden. Daarvoor is de vereniging veel dank verschuldigd aan deze mensen.

Veel werk zal er ook weer in 2020 verzet worden, maar we kijken ook al een beetje naar het jaar 2021. Dat is een jubileumjaar. We vieren dan het 90-jarig bestaan van de vereniging. We willen in dat jaar mooie evenementen organiseren voor onze leden, maar ook evenementen om op te vallen in de wereld om ons heen. Men zal weten dat er een NVBS is in Nederland.

Gerrit Nieuwenhuis
Voorzitter NVBS

2. Concept - Notulen van de Algemene Ledenvergadering van de NVBS op zaterdag 13 april 2019 in het Oude Magazijn te Amersfoort

Volgens de presentielijst waren, inclusief de leden van het Hoofdbestuur, 128 leden aanwezig. Voorzitter van de vergadering was Gerrit Nieuwenhuis (GN). Secretaris was Frits van Buren (FvB).

1. Opening en vaststelling agenda.

GN opent de vergadering om 14:00, heet een ieder welkom en constateert een behoorlijke opkomst voor deze belangrijke vergadering. Hij brengt het oudste erelid Hans den Herder met een lidmaatschap van 76 jaar in herinnering.

Ook meldt hij dat Martin Bos per 01.01.2019 afscheid van het HB heeft genomen en stelt vervolgens de overige leden van het Hoofdbestuur voor: Henk de Bruijne, Ronald Schuitemaker (penningmeester - RS) - Frits van Buren (secretaris) en Gerrit Reuvekamp.

Jan Haasdijk verzoekt om de punten 9 en 10 van de agenda: 9. Rekening en verantwoording van de penningmeester over het verenigingsjaar 2018 en 10. Verslag van de Kascommissie bedoeld in art. 52 van de statuten over het boekjaar 2018) gecombineerd als een geheel te behandelen.

2. Mededelingen van het Hoofdbestuur.

Er zijn geen mededelingen

3. Herdenking van in 2018 overleden leden.

Tijdens een minuut stilte worden de 62 leden die zijn overleden in het kalenderjaar 2018 staande herdacht terwijl hun namen en woonplaatsen geprojecteerd worden.

4. Notulen van de Algemene Ledenvergadering van 7 april 2018 te Boskoop.

Er zijn geen opmerkingen over deze notulen.

HB leden (v.l.n.r. Frits van Buren, Gerrit Nieuwenhuis, Ronald Schuitemaker en Henk de Bruijne) achter de bestuurstafel. Foto: Sjoerd Bekhof.

5. Ingekomen stukken

FvB meldt dat een mededeling van afwezigheid bij deze ALV is ontvangen van Martin Bos, Willem Jan Wiebosch, Janny Bonkenburg, Huig van der Marel, Peter van der Vlist, John Krijgsman, Hans Brouwer, Sander Ruys, Roos Bongers en Ton Pruissen.

6. Verslag van de secretaris over het verenigingsjaar 2018.

Er zijn geen opmerkingen over dit verslag.

7. Stand van zaken nieuwe website.

GN recapituleert kort de historie van de nieuwe website. Een van de belangrijkste zaken tijdens de ALV 2018 was het besluit om in een nieuwe website te investeren. Met het geselecteerde bedrijf Emendis is binnen een jaar en binnen budget een nieuwe website gerealiseerd., maar er zijn nu nog haken en ogen. De nieuwe website oogt beter dan de verouderde vorige website. De nieuwe website was niet alleen bedoeld als een uithangbord voor de NVBS, maar heeft ook een koppeling met de ledenadministratie, de webwinkel, SNE en SNR. Ongeveer 85% is thans gerealiseerd. De ontbrekende 15% die ook aanleiding geeft tot klachten wordt betreurd, maar er wordt hard aan gewerkt op de problemen op te lossen. Een verdienste van de vorig jaar ingestelde kerngroep (voorzitter Sander Mayer, secretaris Ad Kuijper en RS) is de druk op Emendis voldoende hoog te hebben gehouden.

Later tijdens de vergadering komt aan de orde om extra geld ter beschikking te stellen ter finalisatie van de nieuwe website binnen bij voorkeur de komende 4 maanden.

Er wordt een nieuwe organisatie opgezet bestaande uit een adviesgroep (met vertegenwoordigers van alle geledingen) en een beheersgroep (DOI).

Op dit moment werken nieuwe en oude website nog naast elkaar.

RS geeft verder per onderdeel de stand van zaken aan:

- Ledenadministratie is grotendeels gereed met inbegrip van MijnNVBS, aanmelden en betalen.
- SNR: De beeldbank moet nog op de website geplaatst worden.
- SNR en bibliotheek hebben nog een aantal wensen t.a.v. de presentatie van de resultaten van de zoekfunctie.
- Webwinkel: software is aangepast en voorraadadministratie van web- en fysieke winkel komen in een administratie.
- Reiswinkel: technisch gereed en wordt getest.
- Nieuws en activiteiten: wisselende meningen
- Afdelingen: koppeling met eigen agenda is mogelijk
- Betere zichtbaarheid op Google (optimalisatie SEO) staat op de rol
- Handleidingen moeten nog geschreven worden.
- Functioneren op mobiele apparaten is (door scala daarvan) problematisch.

Naar aanleiding daarvan is er een groot aantal vragen en opmerkingen:

- Ad Kuijper ziet naam DOI gehandhaafd wegens continuïteit beeldvorming
- Wim Vos vindt de nieuwe website een ramp en noemt de kosten k€ 100 (en niet beperkt daartoe) daarvoor een schande. Applaus in de zaal. **GN** merkt daarbij dat de koppeling met andere systemen veel kosten heeft veroorzaakt. De kerngroep heeft een en ander permanent bewaakt.
- Paul Muré vraagt naar de verhouding k€ 100 en het extra geld, m.a.w. naar wat er in de k€ 100 begrepen was. **GN**: alle geoffreerde onderwerpen vallen onder de k€ 100, maar veranderingen werkenderwijze (i.h.b. bij de ledenadministratie) hebben aanleiding gegeven tot kosterverhogingen. **RS** merkt daarbij op dat bij een afschrijving in 5 jaar de kosten k€ 20 / jaar bedragen en dat dit in het licht moet worden gezien van de kosten van ruim k€ 100 / jaar voor Op de Rails.
- Ronald Boers: had verwacht dat het testen op mobiele devices centraal had gestaan. Ook zijn afdelingspagina's van de oude website niet vindbaar op de nieuwe website. Hij zou dit soort problemen onder garantie opgelost willen zien. **GN**: de problemen met mobiele devices zijn bekend, zijn met Emendis besproken en moeten hersteld worden. **GN** kan alleen niet beloven dat dit op korte termijn het geval is.
- Karel Hoorn noemt dat de vereniging draait op Op de Rails en dat het ledental niet zal toenemen dankzij de nieuwe website, maar deze kan wel daarbij ondersteunen.
- Kees Wolff: merkt op dat er juist ook opzeggingen zijn op basis van de inhoud van Op de Rails.
- Erik de Jongh constateert op beurzen een gemengd beeld ten aanzien van de nieuwe website.
- Jan Haasdijk is het met hem eens maar de kosten zijn voor hem een punt. Hij vraagt of de contracten waterdicht zijn. **GN** antwoordt dat er een waterdicht contract is, maar dat onvoorziene zaken tot de vraag naar extra budget hebben geleid.
- Karel Hoorn schetst daarbij de parallel met de aanbesteding van een huis.

- Sander Mayer memoreert dat er na eerdere discussie met Emendis waterdicht een vaste prijs is afgesproken. Hij pleit er dan ook voor om eerste de huidige opdracht af te maken en een eventueel bedrag van k€ 30 eerst in 2020 te besteden. Desgevraagd bevestigt Sander Mayer dat de omzetting van de bestaande functionaliteit van de beeldbank volledig besloten ligt in de basisopdracht aan Emendis (“de €100.000”)
- Frans Blanker suggereert een evaluatie tussen de huidige opdracht aan Emendis en een eventueel vervolg.

Sprekers tijdens de ALV (met de wijzers van de klok mee: Wim Vos, Frans Blanker, Sander Mayer en Jan Haasdijk. Foto's Sjoerd Bekhof.

8. Verslagen van geleidingen van de NVBS over het jaar 2018 (zie Jaarverslag 2018).

Deze verslagen geven geen aanleiding tot vragen of opmerkingen.

9. Rekening en verantwoording van de penningmeester over het verenigingsjaar 2018.

10. Verslag van de Kascommissie bedoeld in art. 52 van de statuten over het boekjaar 2018.

GN toont op basis van een overzicht dat de contributie de belangrijkste inkomstenbron is. Bij de lasten gaat ongeveer 25% naar Op de Rails en ongeveer 25% naar huisvesting. De Kascommissie (Jan Bennis - voorzitter, Sieger de Boer en Pim Groeneveld) heeft op 15.03.2019 de consolidatie goedgekeurd. Jan Haasdijk heeft een discrepantie vastgesteld tussen die goedkeuring op 15.03.2019 en de publicatie van de cijfers op de website op 03.04.2019. Volgend jaar zullen jaarverslag en cijfers separaat op de website gepubliceerd worden.

11. Verlenen of onthouden van décharge aan het Hoofdbestuur naar aanleiding van het in het verenigingsjaar 2018 gevoerde totale beleid (met inbegrip van de financiën).

De vergadering déchargeert het Hoofdbestuur naar aanleiding van het in het verenigingsjaar 2018 gevoerde totale beleid.

12. Benoeming nieuwe leden Hoofdbestuur

Martin Bos is per 01.01.2019 uit het Hoofdbestuur teruggetreden (hij wilde een intermezzo van een jaar)

en Gerrit Reuvekamp heeft na een voorbehoud besloten per 13.04.2019 uit het Hoofdbestuur terug te treden. De kandidaat-bestuursleden Derk Doeven en Hans Dominicus introduceren zich zelf kort. De ALV gaat akkoord met hun benoeming.

RS treedt met onmiddellijke ingang terug uit het Hoofdbestuur en licht dit toe. Hij vermeldt dat hij nu twee jaar HB lid is en dat hij het werk aan de ledenadministratie, het penningmeesterschap en het werk aan de nieuwe website met heel veel plezier gedaan heeft. Maar er zijn ook vervelende dingen gebeurd. Speerpunten hierin zijn de 90% werkende zoekfunctie van de nieuwe website en de beeldbank. In mei 2017 zijn keuzes gemaakt en in oktober/november stonden alle foto's op de testwebsite, weliswaar zonder volledige functionaliteit en beveiliging. Naar de mening van **RS** is SNR bezig met een salamatactiek en wil de 60 000 foto's niet beschikbaar stellen.

Sjef Janssen stelt vast dat er vage aantijgingen richting SNR worden uitgesproken. Het HB heeft eerder toegezegd dat er een audit gaat komen, waarbij alle zaken op een rij worden gezet. Sjef Janssen stelt verder dat SNR bij de start van het project bewust buiten de organisatie is gehouden, hetgeen in overleg met het Hoofdbestuur als door het HB zodanig erkend is. Hij werpt het feit dat er telkens nieuwe eisen zouden zijn verre van zich. Van meet af aan is de bestaande functionaliteit van de beeldbank het vertrekpunt voor de SNR geweest. De SNR functionaliteit werd in de planning van het project door de kerngroep stelselmatig naar achteren geschoven.

Recentelijk is in een constructief overleg besloten de JIRA lijst wat betreft SNR en bibliotheek bij te stellen omdat tot dan diverse punten door de kerngroep stelselmatig genegeerd waren. SNR is nog steeds bereid inclusief experts en deskundigen tot constructieve samenwerking.

Hogenboom is verbaasd over het moment. **GN** licht toe dat dit te maken heeft met de omgang binnen de vereniging. Er gaat dan ook eerst zo snel mogelijk naar een nieuwe penningmeester gezocht worden. Sander Mayer wil Ronald bedanken voor de buitengewoon plezierige samenwerking.

Kees Wolff noemt het zeer spijtig dat het vertrek van **RS** veroorzaakt is door gebrek aan samenwerking.

13. Benoeming van de voorzitter van het Hoofdbestuur

De ALV stemt in met de benoeming van **GN** tot voorzitter van de NVBS.

Een extra agendapunt is de benoeming van Leden van Verdienste.

Marius Hekker heeft zowel voor de oude website alsook - in samenwerking met Emendis - voor de nieuwe website langjarig en volhardend ervoor gezorgd dat technisch alles in orde is. Geert Gorissen heeft al 25 jaar als voorzitter gezorgd voor een voortreffelijke gang van zaken bij SNE. Beiden worden voor hun inzet benoemd tot Lid van Verdienste gepaard gaande met het uitreiken van de bijbehorende oorkonde, bonnen ter besteding in de NVBS winkel en bloemen.

Gerrit Nieuwenhuis reikt de oorkonde behorend bij de benoeming tot Lid van Verdienste uit aan Marius Hekker (l) en aan Geert Gorissen (r). Foto's: Sjoerd Bekhof.

PAUZE (15:20-15:45)

14. Beleidsplan 2019-2022.

Dit beleidsplan is "in progress". De 5 speerpunten worden nu besproken en het beleidsplan wordt de komende maanden voltooid. Daarna wordt het op de website geplaatst ter becommentariëring. Goedkeuring kan dan gebeuren in de ALV 2020.

- Op korte termijn is stabilisatie of zelfs uitbreiding van het aantal leden noodzakelijk. Aandachttrekkers (zoals evenement 1200-en, 175 jaar spoorwegen in NL en toekomstig 90 jaar NVBS) zijn van belang. Dit vraagt activering van L&C / P&R.
- NVBS ontwikkelen als een kenniscentrum en dat zichtbaar maken. Niet iets nieuws. Belangrijk doel van de NVBS is het samenbrengen van spoorweg-hobbyisten. Anderzijds wordt de NVBS steeds meer gevraagd als leverancier van kennis.
- Interne organisatie geschikt maken voor de toekomst. Principiële veranderingen zijn de komende jaren niet nodig.
- Communicatie, zowel binnen de vereniging als naar de "buitenwereld" op hoger peil brengen. Wat waar naar buiten brengen op basis van communicatieplan.
- Continuïteit huisvesting waarborgen (NVBS Centraal, Amersfoort). NVBS is tevreden met locatie en wil daar graag (10 jaar) blijven. 2020 gebruiken voor opknopbeurt van NVBS Centraal.

Ad Kuijper wil een speerpunt 0 toevoegen: activiteiten die leiden tot verbetering van de verhoudingen - eventueel met inhuur van externe deskundigheid.

Karel Hoorn vindt een vertaling van de speerpunten niet herkenbaar terug in de begroting

Wim Vos noemt dat de NVBS een imago-probleem heeft (oude leden). **GN** reageert met de opmerking dat er twee speerpunten voor bedoeld zijn: (jongere) ledenwerving en een communicatieplan.

René Jongerius wijst er op dat er een structureel tekort van k€ 40 is. Inhoudelijk beleid moet dan ook gevolgd worden door financieel beleid. Het HB zal de komende maanden kijken hoe een en ander met elkaar in evenwicht gebracht kan worden.

Pim Vlaak vraagt naar het opstellen van de NVBS achter museumspoorlijnen. **GN** reageert met de opmerking dat de NVBS geen belangenbehartiger is.

Tenslotte wordt opgemerkt dat de beeldbank afgeschermd zou moeten zijn.

15. Bijstelling begroting 2019 en begroting 2020.

Als er niets gebeurt wordt op het vermogen ingeteerd.

Toch is een extra bedrag ten laste van het vermogen nodig voor de finalisatie van de website (SLA en aanpassing beeldbank). Er is al genoemd om dat bedrag in 2020 te plannen. Dan moet de oude website in gebruik blijven en dat lijkt niet wenselijk. Het voorstel is om een bedrag van k€ 30 goed te keuren en aan het Hoofdbestuur over te laten of dit bedrag geheel of gedeeltelijk in 2019 wordt uitgegeven of in 2020.

Sander Mayer herhaalt zijn voorstel om de k€ 30 te verhuizen naar 2020 nadat Emendis eerst het huidige contract heeft opgeleverd en ervaring is opgedaan met het functioneren van de website.

Er wordt gevraagd of de post huisvesting met een daling niet (te) optimistisch benaderd is en waarom de post Internet/website verhoogd is. **GN** antwoordt dat de huidige ruimten lastig verhuurbaar zijn als kantoor en dat de verhoging te maken heeft met hosting van de website.

Jan Haasdijk benadrukt dat het enerzijds gaat om een verhoging van de post Internet/website van nu k€ 11 tot k€ 25 in 2020 en anderzijds een bedrag van k€ 30 ten laste van het Eigen Vermogen. Ook hij noemt eerst het finaliseren van het huidige contract, een proeffase en dan pas een besluit over additionele uitgaven.

Sjef Janssen benadrukt dat functionaliteiten van SNR en bibliotheek naar achter zijn geschoven en dat er nu geen budget genoeg is. Er is dan ook extra budget nodig.

Ronald Boers benadrukt dat eerst de financiële aspecten van NVBS Centraal zeker gesteld dienen te worden. Ook pleit hij voor een grotere NVBS vrijwilligers ICT bijdrage.

Karel Hoorn pleit voor een *voorwaardelijk* ter beschikking stellen van de gevraagde k€ 30.

René Janson wil graag helderheid hebben over de begrote verlaging van k€ 16 voor de kosten van huisvesting. Sjoerd Bekhof geeft als achtergrond dat het huurcontract vanaf 01.01.2019 stilzwijgend

doorloopt. Bovendien is in 2018 een extra eenmalige kostenpost opgetreden voor het inrichten van de extra gehuurde opslagruimte.

Sander Mayer memoreert dat in het huidige contract met Emendis staat dat de functionaliteit van de nieuwe website minimaal gelijk dient te zijn aan die van de oude website.

Het voorstel van het HB is om in 2019 een voorwaardelijke reservering van k€ 30 te doen voor het afmaken van de nieuwe website. **GN** brengt dit voorstel in stemming door handopsteken met als resultaat: 83 stemmen voor, 24 stemmen tegen en de overige stemmen blanco of onthouding. Het voorstel is dus aangenomen.

16. Verslag van de Stichting NVBS Railverzamelingen (SNR) en plannen SNR

Sjef Janssen focust in zijn toelichting op info@nvbs.com. Niet SNR vragen bespreekt hij niet verder. SNR gerelateerde vragen met een brede diversiteit [NVBS-ers, heemkundige kringen, professionele organisaties en uit het buitenland (Spanje, Portugal en Noorwegen)] nemen duidelijk toe.

Plannen SNR:

- Toegankelijkheid in afstemming met het communicatieplan van de NVBS
- Terugbrengen van de collectie-indeling naar 4 clusters (gebaseerd op advies Oege Kleijne): documentatie, vervoerbewijzen, tekeningen en kaarten en beeld en geluid.
- Digitalisering: verder vullen van beeldbank (60 + 14 k afbeeldingen), indexen deelcollecties en beleid ontwikkeling analoge collecties.
- Inkomende archivalia (leden-schenken, aankopen, digitale info (digital born). Mede gezien de competitie met andere organisaties is actie wenselijk.
- Voor het collectiebeleid is gekozen voor de systematiek van het Deltaplan Cultuurbehoud. Deze wordt de komende jaren in stappen ingevoerd.

17. Verslag van de Stichting NVBS Excursies (SNE) en excursieplan 2019

Geert Gorissen geeft een overzicht van de reizen die voor 2019 nog op het programma staan:

- Koningsdag met de Central Bahn (vol)
- Wandelreis Oostenrijk (inschrijving beëindigd)
- Museumlijnen Scandinavië, 22 juni - 3 juli, reis gaat door
- Tramexcursie, augustus
- Flexreis München, 30 augustus – 8 september
- Spoorzoeken Kop van Noord-Holland, september/oktober
- Schönes Wochenende, 17 – 21 oktober
- Presentatie jaarprogramma 2020, 30 november
- Afscheidsrit oude dubbeldekkertreinen, december
- Oliebollen(trein)rit, 28 december (?)

18. Plannen Op de Rails en NVBS Actueel

Sjoerd Bekhof karakteriseert Op de Rails 2018 met "kan beter" en Op de Rails 2019 met "kan minder", hetgeen uitgelegd mag worden als een compliment. Drie redactieleden zijn per 01.01.2019 vertrokken, maar er zijn er meer bijgekomen: een vooruitgang. Het gebruik van een lichtere papiersoort voor Op de Rails wordt overwogen. Er wordt gevraagd naar een digitale versie van Op de Rails en naar de mindere leesbaarheid van het bij het Railnieuws in Op de Rails gebruikte lettertype. Sjoerd Bekhof antwoordt dat het eerste tot het beleid van het HB behoort, maar dat het tweede punt ook onder consideratie is. Karel Hoorn complimenteert de redactie met het feit dat Op de Rails zijn kwaliteit heeft behouden.

GN vult aan met de opmerking dat de opmaakkosten van Op de Rails sterk bepalend zijn voor de totale kosten en dat binnen het HB de discussie over een digitale versie wordt voortgezet.

NVBS Actueel wordt naar de mening van **GN** nog veel te weinig gelezen. Over NVBS Actueel wordt opgemerkt: hardstikke goed!

Oege Kleijne vraagt naar de digitale/sociale media. Het antwoord is dat Nico Spilt deze beheert.

19. Vaststelling van de contributie voor het volgende verenigingsjaar

Bij de ALV 2018 is besloten dat de contributie in 2020 met € 2 verhoogd wordt.

20. Benoeming leden en reserve-leden van de Kascommissie

Voorgesteld wordt om als gewone leden van de kascommissie te benoemen: Sieger de Boer, Huub Baardeman en Frits Spee en als reservelid Cees de Rouwe. De ALV gaat hiermee akkoord.

21. Benoeming lid en reserve-lid van de geschillencommissie

Sander Ruys heeft wegens verschillen van inzicht tussen Sander en het hoofdbestuur afscheid genomen van de geschillencommissie. Derhalve wordt voorgesteld om Olav Langemeijer te benoemen tot lid (was reserve-lid) en om Wilfred Klaassen te benoemen tot reserve-lid. De ALV gaat hiermee akkoord. Gezien de onbekendheid van de geschillencommissie geeft de voorzitter - Leo den Hollander - aan dat de eerste insteek van de geschillencommissie het oplossen van eventuele geschillen is. Als de geschillencommissie - ook gehoord hebbende wat ter vergadering besproken is - iets kan betekenen doet zij dat graag.

22. Voorstellen die in gevolge art. 21 van het Huishoudelijk Reglement zijn ingediend

Er zijn geen voorstellen in gevolge art. 21 van het Huishoudelijk Reglement ingediend.

23. Rondvraag

GN deelt mede dat in het kader van PSD2 aan de bankrelaties van de NVBS wordt meegedeeld dat geen informatie over leden van de NVBS verstrekt mag worden.

Vragen:

- Er wordt gevraagd of informatie van een andere website overgenomen kan worden op de NVBS website. **GN** antwoordt dat dit niet mogelijk is.
- Ben Loos: komt terug op eerdere vraag over de toegankelijkheid van de beeldbank door niet-leden. Derk Doeven antwoordt dat via knippen/plakken elke opname met lage kwaliteit gekopieerd worden. SNR heeft gezorgd dat de plaatjes in principe goed beveiligd zijn.
- Karel Hoorn neemt weinig waar van L&C. Voor communicatie binnen de vereniging benadrukt hij het gebruik van de telefoon boven e-mail.
- Er wordt gevraagd naar de herkomst van de modelbaan in NVBS Centraal. **GN** vermeldt dat dit een in Indonesië gebouwde modelbaan is. Op 18.05.2019 zal aan de NVBS aangeboden worden in aanwezigheid van de cultureel attaché van de Indonesische ambassade.
- Er wordt teruggekomen op het begrip belangengroep. **GN** antwoordt dat de NVBS heeft bijgedragen aan de bij Op de Rails 04.2019 gevoegde folder van alle museumlijnen.
- Adriaan Pothuizen roemt de samenwerking met de Stichting Historisch Railvervoer Nederland.
- Op een vraag betreffende de jongerenafdeling van de NVBS meldt **GN** dat deze zichzelf heeft opgeheven.
- Op een vraag betreffende de afwezigheid van een gastspreker meldt **GN** dat - gezien de verwachte complexiteit van de ALV - daar dit jaar van afgezien is.

24. Sluiting.

De voorzitter (**GN**) sluit de vergadering om 17:20 onder dankzegging voor een ieders inbreng.

3. Verslag van de secretaris

Het hoofdbestuur (HB) onderging in 2019 een aantal veranderingen. Martin Bos is per 01.01.2019 uit het Hoofdbestuur teruggetreden en Gerrit Reuvekamp heeft op basis van een eerder door hem

gemaakt voorbehoud besloten per 13.04.2019 uit het Hoofdbestuur terug te treden. Tijdens de Algemene Leden Vergadering (ALV) maakte de penningmeester Ronald Schuitemaker bekend met onmiddellijke ingang af te treden. De ALV ging akkoord met de benoeming van Derk Doeve en Hans Dominicus tot leden van het hoofdbestuur. Daarna heeft Derk de rol van penningmeester op zich genomen. Henk de Bruijne fungeerde als HB vertegenwoordiger in het bestuur van de Stichting NVBS Railverzamelingen (SNR).

Helaas vertelde Derk Doeve in september dat hij zeer ernstig ziek was en begin oktober berichtte hij ons dat hij zich daarom genoodzaakt zag zich uit het HB terug te trekken. Heel kort daarna is hij op 12.10.2019 overleden.

Gelukkig is Jan Post bereid gevonden de taak van penningmeester op zich te nemen met inachtneming van artikel 27 van de statuten.

Het HB was dus in 2019 als volgt samengesteld:

Gerrit Nieuwenhuis	voorzitter
Frits van Buren	secretaris
Ronald Schuitemaker	penningmeester tot 13.04.2019
Derk Doeve	(assistent) penningmeester van 13.04.2019 – 12.10.2019
Jan Post	penningmeester vanaf 12.08.2019
Henk de Bruijne	lid
Gerrit Reuvekamp	lid tot 13.04.2019
Hans Dominicus	lid vanaf 13.04.2019

Het HB vergaderde in 2019 twaalf keer. Na bijna elke vergadering werd met een stafnieuwsbrief verslag uitgebracht aan de vrijwilligers van de NVBS. Een verenigingskalender met alle NVBS activiteiten werd maandelijks meegezonden.

Daarnaast werd op 23.03.2019 en op 14.09.2019 een afstemmingsoverleg met de “Amersfoortse gedingen” in NVBS Centraal georganiseerd. De brede staf vergadering vond op 09.11.2019 in Railzicht te Amersfoort plaats. Het HB was uiteraard nauw betrokken bij deze overleggen. Met de boekencommissie, de kalendercommissie, de geschillencommissie en de dienst huisvesting werd afzonderlijk overlegd.

Op 31.07.2019 werd in Breda een toekomst- en beleidssessie georganiseerd over de ontwikkeling van het beleid van de NVBS gedurende de komende jaren. De presentatie hierover tijdens het afstemmingsoverleg op 14.09.2019 werd positief ontvangen. Een en ander werd ook uitvoerig gepresenteerd tijdens de stafvergadering.

Tot ons genoegen is betrekkelijk stilzwijgend het huurcontract met NS met ingang van 01.01.2019 voor vijf jaar verlengd. In september is een aantal punten waar de NVBS verbetering van de accommodatie nastreeft aan NS voorgelegd.

4. Verslag van de Penningmeester over 2019

De geconsolideerde jaarrekening over 2019 van de NVBS betreft de volgende onderdelen:

- Centrale Kas
- Winkel
- Diensten (Bibliotheek, Huisvesting, Internetdienst, L&C)
- de 20 afdelingen
-

Beide stichtingen, SNR en SNE, zijn niet geconsolideerd in de NVBS-cijfers, aangezien dit zelfstandige stichtingen zijn.

Balans

In 2019 is voor het laatst t.b.v. de nieuwe website een bedrag rechtstreeks ten laste gebracht van het Eigen Vermogen. Het gaat om € 30.000 waarvoor op de ALV van 13 april 2019 voorwaardelijk toestemming was gegeven. Voor de Centrale Kas is hiermede het project “nieuwe website” afgesloten. Verder zijn enige correctieposten, betrekking hebbend op voorgaande jaren, van in totaal ca. € 12.000 eveneens t.l.v. het Eigen Vermogen gebracht. Tot slot is bij de Winkel ca. € 7.000 aan voorraad afgewaardeerd (t.l.v. het Eigen Vermogen) op basis van de geldende waarderingsgrondslagen. Het overzicht van de Balans en het Vermogensverloop vindt u in hoofdstuk 14.

Ten opzichte van 2018 is niets gewijzigd in de waarderingsgrondslagen en het bank- c.q. activeringsbeleid. De huurovereenkomst van onze centrale ruimte met NS Vastgoed is verlengd tot mei 2024. NS vastgoed heeft de timing van de facturering van de voorschotten aangepast; op de balans eind 2019 is daarom een reservering van € 7.000 opgenomen.

Het moge helder zijn dat, gegeven de gestage afname van het aantal leden alsmede het interen op het Eigen Vermogen in de laatste jaren (negatieve resultaten, investeringen), de vermogenspositie van de NVBS tot een niveau is gedaald waarbij de continuïteit van de vereniging in gevaar kan komen. Versterking van het Eigen Vermogen is derhalve noodzakelijk, zowel op korte als op langere termijn. Meer hierover vindt u bij het onderdeel “Begrotingen 2020 en 2021”.

Resultaten

Het geconsolideerde resultaat over 2019 bedroeg € 16.467 negatief terwijl het begroot negatief resultaat € 20.300 beliep. Per saldo is het resultaat dus minder slecht uitgevallen dan begroot. De belangrijkste oorzaken van de verschillen begroot vs. werkelijk zijn:

- Aan de inkomstzijde bleven de opbrengsten/inkomsten € 854 achter. Hiervan zijn de grootste posten:
 - o Winkel: ca. € 2.100 meer aan opbrengsten
 - o Contributie en Bijdragen leden ca. € 800 minder inkomsten
 - o Rente ca. € 1.700 minder dan begroot te ontvangen
- Aan de uitgavenkant waren de kosten/uitgaven per saldo € 4.687 lager t.o.v. begroot; enkele posten:
 - o Op de Rails ruim € 5.200 nadeel door het niet in eigen beheer kunnen uitvoeren van de opmaak; hiervoor moesten de diensten van de drukker worden ingehuurd
 - o Ledenadministratie ruim € 4.600 nadeel door het langer dan gepland aanhouden van een softwarelicentie vanwege vertraging in de oplevering van koppelingen ledenadministratie<>boekhoudpakket
 - o aan Bestuurs- en Afdelingskosten is ruim € 12.000 minder uitgegeven; door de “hand op de knip” te houden hebben HB en Afdelingen voor deze plus gezorgd.
 - o De Winkel werd met ca. € 6.000 aan hogere uitgaven/inkopen geconfronteerd.
 - o een reservering van € 7.000 is ten laste van het resultaat gebracht wegens de aanpassing voorschotfacturen NS vastgoed

- Aan SNR is een € 3.400 lagere bijdrage dan begroot overgemaakt; SNR vangt deze lagere inkomsten op door extra verkopen en lagere uitgaven.
- verder diverse verschillen op o.a. Bibliotheek, Huisvesting, L&C, Kalender en Inter-netdienst welke tezamen ca. € 11.000 minder hadden uitgegeven.

Een overzicht van de resultaten vindt u in hoofdstuk 14.

5. Begrotingen 2020 (gew.) en 2021, alsmede voorstel contributie 2021

Als eerder in het verslag over 2019 gemeld daalt het Eigen Vermogen tot oncomfortabele niveaus. Op langere termijn dienen de maatregelen uit de beleidsplannen mede te zorgen voor een gezonde vermogenspositie van de NVBS. Voor de realisatie van die beleidsplannen is overigens een stelpost van € 5.000 opgenomen in 2021, te zien als investering in onze toekomst.

Voor de kortere termijn heeft het HB besloten een strikter begrotingsregime te gaan hanteren voor 2020 en 2021. De afdelingen, diensten, stichtingen en geledingen wordt gevraagd hun bijdragen aan de resultaatsverbetering te leveren, door ofwel waar mogelijk de inkomsten te verhogen dan wel door in de kosten te snijden, hoe moeilijk dat soms ook lijkt. Gelukkig zijn er al diverse positieve signalen teruggekomen op de voorstellen van het HB zodat er vertrouwen bestaat dat we het vermogen kunnen herstellen.

De begrotingscijfers zijn net als vorig jaar weergegeven op geconsolideerd niveau (doch excl. de stichtingen). Er is grosso modo uitgegaan van voortzetting van de activiteiten van de afgelopen jaren, met inachtneming van het eerder in dit onderdeel gestelde. De contributie wordt voortaan geïndexeerd, waardoor deze voor 2021 met € 1 stijgt; een gewoon lid betaalt dan € 61 (2020: € 60).

Teneinde de transparantie, efficiency en betrokkenheid binnen de NVBS te verhogen (met mede als spin-off verlaging van kosten) worden door het HB diverse acties uitgevoerd. Aan een toegankelijk overzicht van alle interne regels wordt gewerkt zodat voor iedere vrijwilliger c.q. lid helder is "hoe er gewerkt wordt binnen onze vereniging". Verder zal de dienst L&C, welke vorig jaar een gevoelig verlies leed door het overlijden van de heer van der Wal, opnieuw vormgegeven worden. Ook de administratie van de Winkel zal steun gegeven worden teneinde financiële verschillen, welke de afgelopen boekjaren optraden, uit de weg te ruimen. Tot slot wordt de verzekeringsportefeuille doorgelicht om zo weer enige jaren vooruit goed (en niet te duur) gedekt te zijn tegen onverhoopte gebeurtenissen.

Mede vanwege voornoemde maatregelen verwacht het HB in 2020 bijna op een nulresultaat uit te komen: slechts € 1.100 negatief resultaat (oorspronkelijk begroot voor 2020: € 24.400 negatief resultaat). Alle onderdelen van de NVBS werken hieraan mee! Het doel is ambitieus maar haalbaar. Vanzelfsprekend heeft COVID-19 invloed op de financiën in 2020: minder bijeenkomsten, minder reis- en vergaderkosten. Maar ook minder opbrengsten van afdelingsavonden en beurzen/Winkel.... Elk kwartaal monitort het HB het financiële resultaat.

Voor 2021 wordt op dit moment een bescheiden positief resultaat voorzien van € 4.200. De voorgestelde begrotingen vindt u in hoofdstuk 14.

6. Ledenbestand 2015-2019

	2019	2018	2017	2016	2015			Nieuwe leden 2019	
Totaal begin jaar	4465	4513	4570	4599	4688			Jeugdleden	9
Nieuwe leden	147	162	154	149	152			Gezinsleden	6
Opgezegd	-123	-120	-102	-84	-146			Gewone leden	122

Overleden	-54	-62	-91	-60	-56		Overig	10
Wanbetalers	-20	-28	-18	-34	-39		<i>Totaal</i>	147
Totaal einde jaar	4415	4465	4513	4570	4599			
Mutaties per saldo	-50	-48	-57	-29	-89			

Reden van aanmelding 2019		Reden van opzegging 2019	
Actie NVBS 2019	10	Overleden	54
Eerder lid geweest	14	Gezondheidsredenen	11
Folder	2	Financiële redenen	9
Internet	42	Geen/andere interesses	29
Beurs	2	Klachten	9
Oktober actie	3	Wanbetaler	20
Abonnement/Proefnummer OdR	2	Overig/geen opgave	65
Via Gezinslid	6	<i>Totaal</i>	197
Via NVBS-er	32		
Overig/onbekend	34		
<i>Totaal</i>	147		

7. Regiegroep Schenkingen en legaten

In het jaar 2019 waren er uitsluitend schenkingen en aankopen. Er is een duidelijke toename ten opzichte van 2018. Het aantal binnengekomen dia's is merkbaar toegenomen. De aankopen betreffen meestal boeken maar dit jaar zijn er ook verzamelingen (of delen daarvan) aangekocht in overleg met SNR. Boeken gaan eerst ter aanvulling naar de bibliotheek, alle andere zaken voor de collectie eerst naar SNR. Niet benodigd materiaal wordt in de winkel aan de leden aangeboden.

Een bijzondere grote Schenking boeken kregen wij van de familie v.d. Wal uit Berkel en Rodenrijs. Andere interessante schenkingen mochten wij ontvangen van ABB b.v., de fam. Bernard, fam. Boom, mevr. Borgers, mevr. Brouwer, fam. Klarenbeek, dhr. v. Piggelen, fam. Roosegaarde, en dhr. H. Aan de Wiel. Aangekocht werden een grote partij boeken van de Stichting Vrienden van de Oude Kerk in Delden en zeer interessante boeken van dhr. den Hollander.

De samenstelling van de regiegroep Schenkingen en legaten is dit jaar aangepast aan de nieuwe bezetting van de diverse functies in de vereniging. In het komende jaar zal de wijze van afstoten van interessant materiaal opnieuw bekeken worden. De samenwerking bij afhandeling van het binnengekomen materiaal tussen de Bibliotheek, SNR en de Winkel is naar tevredenheid verlopen.

Karel van Ipenburg

8. Verenigingsarchief

Net als in 2018 is er in 2019 regelmatig gewerkt aan het op orde brengen van het verenigingsarchief dat inmiddels bijna 90 jaar stukken omvat. Helaas kon er minder tijd aan worden besteed dan gedacht, mede omdat ik ook betrokken ben geraakt bij de winkel. In die zin dat ik een deel van de aan- en verkoop van Nederlandstalige boeken verzorg.

Er is in 2019 op de stafvergadering gevraagd – met name aan de afdelingen – om te kijken in hoeverre ze – een deel van - hun eigen archief kunnen overbrengen naar Amersfoort. In 2020 zal ik daarin mij actiever gaan opstellen.

Digitalisering van stukken vindt plaats. Enerzijds doordat er digitaal stukken worden aangeleverd, anderzijds doordat er oudere stukken worden ingescand. Het gaat veelal om verslagen e.d. De papieren versie wordt daarna vernietigd. Een aantal documenten blijft uiteraard bewaard. Die worden voor een groot deel per onderwerp verzameld. Er wordt bijvoorbeeld een map lidmaatschapskaarten aangelegd. Daarin wordt gestreefd naar zoveel mogelijk verschillende vormen en niet naar het verzamelen van veel van hetzelfde.

Opbouw van het archief – dat ook goed toegankelijk is – staat voorop, naast het uitdunnen van het archief.

9. Jaarverslagen van de afdelingen

Onderstaande tabel laat een overzicht zien van de aantallen bezoekers van de afdelingsavonden van 2013 tot en met 2019. De ontwikkelingen zijn verschillend per afdeling, maar na een stijging van het totaal aantal bezoekers van ongeveer 5500 in 2013 tot ongeveer 6200 in 2016 treedt thans een stabilisatie op (ook rekening houdend met het feit dat de afdelingen Hart van Brabant en West Brabant niet (meer) actief waren). Voldoende aandacht om het aantal bezoekers toch weer te vergroten blijft dan toch steeds nodig.

Afdeling	2014			2015			2016			2017			2018			2019		
	A ¹⁾	B ²⁾	A/B ³⁾	A	B	A/B	A	B	A/B	A	B	A/B	A	B	A/B	A	B	A/B
Amsterdam	204	9	23	180	9	20	141	7	20	212	9	24	161	9	18	183	9	20
Apeldoorn	197	9	22	196	10	20	180	10	18	180	10	18	187	10	19	161	10	16
Den Haag	1027	20	51	950	19	50	1042	20	52	1038	21	49	1140	21	51	1010	19	53
Drechtsteden	135	9	15	154	9	17	154	9	17	104	8	13	128	9	14	122	9	14
Eemland	234	9	26	219	9	24	223	9	25	201	9	22	224	9	25	198	9	22
't Gooi	211	9	23	233	9	26	268	9	30	225	9	25	221	9	25	194	9	22
Kennemerland	119	9	13	104	9	12	103	9	11	116	9	13	108	9	12	119	9	13
Hart van Brabant	90	10	9	79	9	9	135	10	14	54	6	9						
West-Brabant	126	10	13	126	10	13	124	10	12	128	10	13						
M+W-Brabant ⁴⁾																127	9	14
Modelbouw	803	36	22	805	36	22	778	36	22	662	36	18	707	34	21	752	36	21
Noord	252	12	21	259	21	22	293	13	23	282	12	24	255	12	21	258	12	22
N Holland Noord	468	16	29	420	15	28	418	14	30	501	16	31	462	15	31	462	16	29
Oost	293	9	33	339	9	38	317	9	35	316	9	35	267	9	30	244	9	27
Oost-Brabant	147	10	15	150	10	15	153	10	15	134	10	13	131	10	13	148	10	15
Rijnland	369	10	37	395	10	40	343	10	34	375	11	34	382	11	35	351	11	32
Rotterdam	199	10	20	274	10	27	287	9	32	276	9	31	289	9	32	267	9	30
Twente	501	11	46	548	12	46	533	10	53	528	11	48	506	10	51	501	10	50
Utrecht	180	9	20	138	8	17	149	10	15	209	9	23	183	9	20	202	9	22
Zeeland	108	9	12	119	9	13	114	9	13	104	9	12	108	9	12	99	9	11
Zuid-Limburg	125	9	14	127	9	14	124	9	14	148	10	15	126	9	14	120	10	12
Zwolle	305	10	31	340	10	34	344	10	34	329	10	33	359	10	36	442	10	44
Totaal	6093			6165			6223			6122			5944			5960		

1) A = totaal aantal bezoekers - 2) B = aantal bijeenkomsten - 3) A/B = gemiddeld aantal bezoekers per bijeenkomst

4) Voortzetting van de voormalige afdelingen Hart van Brabant en West-Brabant

De verslagen per afdeling zijn geschreven door de afdelingen zelf en met soms kleine wijzigingen hieronder weergegeven.

Amsterdam

De afdeling Amsterdam is qua bestuur volledig op sterkte.

Het afgelopen jaar werden er 9 presentaties gegeven en kwamen er in totaal 183 bezoekers, dat zijn er 22 meer dan in 2018.

We beschikken over de emailadressen van de meeste bezoekers en zullen de komende tijd meer zaken digitaal gaan afhandelen. Dit bespaart o.a. enorm op de portokosten.

Ook krijgen de vaste bezoekers enkele dagen voor een afdelingsbijeenkomst een herinneringsmailtje. De bezoekersbijdrage hebben we vanaf september verhoogd van 3 Euro naar 3,50 Euro waarmee we hopen financieel quitte te spelen.

Wat betreft de huisvesting is de situatie minder zorgwekkend dan een jaar geleden:

1. De verwarming functioneert nu beter.
2. Minder hinder van de burens.
3. De toekomst van de AOM, waarvan we de locatie huren, is voorlopig veilig gesteld.

Blijft het feit, dat de ruimte aan de kleine kant is en slechts plaats biedt aan ongeveer 30 mensen. Ook de bereikbaarheid van de locatie is nog wel een punt van zorg: de wegwerkzaamheden rondom het Haarlemmermeerstation waar maar geen einde aan komt en het opheffen tramlijn 16 in 2018 spelen hierbij een rol. Parkeerruimte in de omgeving is schaars en duur.

13 januari 2020, Bert van Raaij (secretaris afdeling Amsterdam)

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Amsterdam in 2019

<i>Datum</i>	<i>Spreker</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Aantal bezoekers</i>
21.01.2019	Peter Dove	Parkeisenbahn	12
18.02.2019	Leo de Jong en Rene Platjouw	Take the Interurban	23
18.03.2019	Jaap Nieweg	Geldersche Tramwegen	21
15.04.2019	Maurits van Toorn	Anderhalve eeuw OV in Rotterdam	16
20.05.2019	Rene Platjouw	Op vakantie in Berner Oberland	22
23.09.2019	Gerrit Barendrecht	De Gooise	19
21.10.2019	John Krijgsman	Treinveerdiensten in Europa	28
18.11.2019	Erwin Voorhaar	Trams toen en nu	22
17.12.2019	Diverse presentatoren	Meeneemavond	20
		<i>Totaal aantal bezoekers</i>	183

Apeldoorn

In 2019 waren er in totaal 10 bijeenkomsten, waarbij verschillende onderwerpen m.b.t. het railvervoer aan de orde zijn geweest. Hierbij is er naar gestreefd om variatie in de onderwerpen aan te brengen, d.w.z. binnenland en buitenland, binnen Europa en buiten Europa, tram en trein.

Via perspublicaties, het rondmailen naar leden in ons postcodegebied en het uitzetten van programma's in bibliotheken en modelbouwwinkels zien wij regelmatig nieuwe gezichten, waarvan er sommigen blijvend zijn. Ook via de lokale omroep hebben we enkele keren de NVBS in het voetlicht kunnen brengen, waarbij soms de spreker ook via de lokale radio tevoren een kleine toelichting op het gebodene kon geven.

Het vaste deel van onze allertrouwste bezoekers vertoont echter een daling door overlijden of afnemende gezondheid. Hierdoor daalt het gemiddelde bezoekersaantal iets tot ongeveer 16 bezoekers per bijeenkomst.

Op 11 mei was er weer het door Jan Buis georganiseerde afdelingsuitstapje. Het reisdoel was dit jaar Keulen.

Bestuur afdeling Apeldoorn, Lolke Looijenga (voorzitter), Leo van Engeland(secretaris) en Steven Hopman(penningmeester).

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Apeldoorn in 2019

<i>Datum</i>	<i>Spreker</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Aantal bezoekers</i>
23.01.2019	Michiel ten Broek Victor Lansink	Verdwenen Spoorlijnen	19
27.02.2019	Ronald Bokhove	Spoorwegen op de kaart	14
27.03.2019	Steven Hopman	Per trein door Hongarije	15
24.04.2019	Cees Sinke	Iran licht de sluier op	12
29.05.2019	Bram Stelling	Met de Trans-Mongolië Express van Moskou naar China	14
28.08.2019	Bert van der Kruk	Railvervoer in België en Luxemburg	9
25.09.2019	Hans Altena	75 jaar na D-day	27
23.10.2019	Erwin Voorhaar	Trams van toen en nu	15
27.11.2019	Mar de Klerk	Spoorwegen in Denemarken tussen 1990 en 2015	23
18.12.2019	Eigen leden	Eigen werk van de leden	13
		<i>Totaal aantal bezoekers</i>	161

Den Haag

De NVBS-afdeling Den Haag kan voor wat betreft 2019 terugzien op een goed jaar. Allereerst waren er natuurlijk de reguliere bijeenkomsten: 10 in het eerste halfjaar en 9 in het tweede. Deze werden wederom goed bezocht. Het aantal bezoekers kwam voor het vierde jaar op rij uit op meer dan 1.000, n.l. op 1.010 (exclusief de aanwezige bestuursleden). Het gemiddeld aantal bezoekers per avond was 53 (exclusief bestuursleden).

Het jaar werd op 23 december weer afgesloten met de traditionele varia-avond. Het programma werd ingevuld door 7 leden van de afdeling, die met hun afwisselende presentaties weer voor een geslaagde afsluiting van het jaar zorgden.

De 1.000e bezoeker kreeg namens de afdeling weer een cadeaubon van de NVBS-Winkel in Amersfoort en een bloemetje uitgereikt.

Op 13 mei werden de heren Van Laar (Den Haag) en In 't Veen (Rijswijk) in het zonnetje gezet vanwege hun (ruim) 60-jarig lidmaatschap en ontvingen zij een speldje.

Op 13 mei 2019: twee NVBS-ers 60 jaar lid.

V.l.n.r. de heren Van Laar, Muré (afd.voorz.) en In 't Veld met bloemen, cadeaubon en NVBS-speldje.

Het bestuur ziet de toekomst met vertrouwen tegemoet. Financieel zijn we gezond en draaien we nog steeds zonder bijdrage van de vereniging.

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Den Haag in 2019

<i>Datum</i>	<i>Spreker</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Bezoekers</i>
14.01.2019	Spoorwegen op de landkaart en Tien jaar SNE	Ronald Bokhove	54
28.01.2019	Zwitserland: land van spoor- en tramwegen	Bas Schenk	56
11.02.2019	Stoom van Alaska tot Vuurland	Cees Sinke	45
25.02.2019	Deep Purple Steam	Ton Pruissen	59
11.03.2019	Bovenleiding in Nederland 1924-1966	Jan Tromp	63
25.03.2019	Strassenbahnen im Wirtschaftswunderland	Marco Moerland	48
08.04.2019	Van sneue lijntjes en verdachte dijkes	Victor Lansink	55
29.04.2019	Herinneringen van een 'spoor-jongen' 1948-1955 (en 2018)	Hans van Lith	58
13.05.2019	Onbegonnen werk – de RTM 388, de NZH B412. De HTM ruim 40 jaar geleden	Georg Groenveld	54
27.05.2019	Vijf-landentocht per Pullmann	Bert van der Kruk	47
09.09.2019	Sporen in Sachsen deel 2	Peter Doove	42
23.09.2019	De bijvangst deel 2	Huib. Binkhorst	46
30.09.2019	Van Spinnenweb tot Visgraat en de wijzigingen in het GVB-tramnet	Karel Hoorn	46
14.10.2019	Oostenrijk, Van Rottweil naar Bielefeld via Graz	Harry Peters	56
28.10.2019	HTM-trams in de jaren '60/'70 in zwart/wit	Bert van Raaij Erik Herbschleb	54
11.11.2019	Films uit het archief van Aad de Wolf deel 2	Railtheater Amsterdam	57
25.11.2019	Stoomlocomotieven bij NS in de jaren dertig door een Britse bril bekeken	Hans van Poll	53
09.12.2019	Haagse Bluf	Aad de Meij	52
23.12.2019	Varia-avond	7 presentatoren	65
		<i>Totaal aantal bezoekers</i>	1010

Drechtsteden

In 2019 zijn er wederom 9 bijeenkomsten gehouden. In totaal hebben 122 betalende leden de bijeenkomsten bezocht. Dit aantal laat een afgerond gemiddelde zien van 14 personen per avond hetgeen overeenkomt met 2018.

Voor het seizoen 2019-2020 is eveneens geen programmaboekje samengesteld. De vaste bezoekers krijgen enkele weken voor de presentatie de beschrijving via de mail toegestuurd. De presentaties worden gepubliceerd op de website en indien tijdig gereed in ons blad Op de Rails vermeld onder agenda.

Het jaar 2019 is afgesloten met een verlies van € 48,50. We hebben nu nog een eigen vermogen per 31 december 2019 van € 176,75.

Ook in 2019 zijn we gastvrij ontvangen door de koster van de Andreas kerk.

Voor de continuïteit van de afdeling blijft het bestuur zich inzetten, waarbij uitbreiding van het bestuur zeer welkom is.

Dordrecht, februari 2020

Wim Reedijk, voorzitter

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Drechtsteden in 2019

<i>Datum</i>	<i>Spreker (s)</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Aantal bezoekers</i>
15.01.2019	Thuis de la Vieter, Geert Wessels en Rinse Kooiman	Jaaroverzicht 2018 en spoorvervoer rond Dordrecht door de jaren heen	13
19.02.2019	Erik de Jongh	Over smalspoortreinen en de Harz	14
19.03.2019	Bert van Diepen	Sporend door Zuidoost-Zwitserland	15
16.04.2019	Cock Koelewijn	Treinen in de Bollenstreek	8
21.05.2019	Kees Sinke	Iran licht de sluier op	9
17.09.2019	Hans Altena	75 jaar na D-Day 'De Geallieerde Spoorwegen', een vergeten hoofdstuk	14
15.10.2019	Peter Kooiman en Thuis de la Vieter	Spoorvervoer in Nederland 1975 – 1990 en Spoorvervoer rond Dordrecht 2001-2015	22
19.11.2019	Mar de Klerk	De spoorwegen in Denemarken tussen 1990 en 2015	16
17.12.2019	Raymond Naber	Dieseltreinen in Nederland (filmprogramma)	11
		<i>Totaal aantal bezoekers</i>	122

Eemland

De afdeling Eemland heeft in 2019 in de maanden januari t/m april en september t/m december in Railzicht haar bijeenkomsten gehouden.

Gelet op de reacties van de bezoekers waagt het bestuur te concluderen dat het geboden programma in de smaak is gevallen.

De onderwerpen varieerden van trams in de beide Duitslanden tot moderne rijtuigen, het laatste deel van de trilogie Amsterdam, een bijzondere foto, 75 jaar na D-day, een filmpremière, beelden uit de USA en een blik op veranderend Amsterdam.

198 Bezoekers hebben we in 2019 geregistreerd, een gemiddeld bezoek van 22

Financieel heeft de afdeling dankzij een kleine bijdrage van het hoofdbestuur het hoofd boven water gehouden. De geringe vergoeding voor het gebruik van de zaal is daaraan voornamelijk debet.

Voor 2020 heeft Eemland wederom een afwisselend programma kunnen samenstellen.

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Eemland in 2019

<i>Datum</i>	<i>Spreker(s)</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Aantal bezoekers</i>
10.01.2019	Bert van Raaij	Trams oost Duitsland deel 1	27
14.02.2019	Marco Moerland	Trams in Wirtschaftswunderland	22
14.03.2019	Albert Koch	Eurofima tot Railjet	19
11.04.2019	Railtheater	Trams jaren 60 en 70	23
09.05.2019	Karel Hoorn	De bijzondere foto	18
12.09.2019	Hans Altena	75 jaar na D-Day	25
10.10.2019	Sjoerd Bekhof	Mijn eerste films	16
14.11.2019	Cock Koelewijn	Spoorwegen in de USA	27
12.12.2019	Rob de Haan	Amsterdam veranderd!	21
		<i>Totaal aantal bezoekers</i>	198

't Gooi

We startten dit jaar met een mooie presentatie door de heer W. Widoyoko over de spoorwegindustrie in Indonesië. We waren al wat gewend aan de nieuwe locatie. Helaas liggen de onkosten voor de huur een stuk hoger dan in De Riebeeck, maar nog altijd lager dan in al die andere zalen en zaaltjes, die ik bezocht had in 2018. Aangezien de bar hier niet meer in eigen beheer is, maar in de hal van Lopes Dias en daar gerund wordt door vrijwilligers van "Versa Welzijn", krijgen we daaruit geen inkomsten meer binnen. Voor autobezitters is de locatie prettig wat betreft parkeerplaatsen, maar onze treinreizigers vinden station Hilversum Media Park wat afgelegener liggen dan station Hilversum Sportpark, waar we eerst in de Riebeeck wat dichterbij zaten. Daardoor gebeurt het vaak, dat bezoekers eerder moeten vertrekken om de trein nog te kunnen halen. Dat geloop kan soms lastig zijn voor de spreker.

We kunnen gelukkig nog wel rekenen op onze vaste bezoekers. We zijn opgehouden met het opsturen per post van onze programmaboekjes. Alle mensen met een e-mailadres krijgen ze nu aan het begin van het seizoen per mail toegestuurd en verder leggen we een stapel boekjes klaar op onze afdelingsavonden. Ook de bibliotheken in Almere, Huizen en Hilversum voorzien we van onze boekjes.

Zoals altijd gaan onze dankbetuigingen weer uit naar onze sprekers!

Verder naar: Peter van den Breemer die heen en weer is gereden om me in Noordwijk op te halen, zodat ik achter mijn eigen computer de sprekers kon benaderen en daardoor ons programma nog net op tijd klaar kon krijgen voor het nieuwe seizoen. Ook voor de hulp van de mensen van de NVBS-website. Sjoerd voor het laten plaatsen van ons programma in "Op de Rails" en de hulp met het uitprinten van onze boekjes. Nico Spilt, die me geholpen heeft om het boekje netjes klaar te krijgen en voor de mooie voorpagina-foto heeft gezorgd en om ons programma op zijn eigen website (www.ni-cospilt.nl) te plaatsen.

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling 't Gooi in 2019

<i>Datum</i>	<i>Sprekers</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Aantal bezoekers</i>
15.01.2019	W. Widoyoko	Spoorwegindustrie in Indonesië	22
19.02.2019	John Krijgsman	Berliner Metamorphosen, deel 1	21

19.03.2019	Railtheater A'dam	Filmisch Railjournaal 2018	25
16.04.2019	Steven Hopman	Ned. Spoorwegmaterieel in het buitenland	16
21.05.2019	Peter Westmijze	Dampfbahn Furka Bergstrecke	22
17.09.2019	Peter v.d. Vlist	Rijtuigen "Plan D"	24
15.10.2019	Ton Pruissen	Ballet voor Mens en Machine	24
19.11.2019	Ronald Bokhove	Spoorwegen op de kaart / 10 jaar NVBS-excursies	17
17.12.2019	John Krijgsman	Berliner Metamorphosen, deel 2	23
		<i>Totaal aantal bezoekers</i>	194

Kennemerland

Ook in 2019 waren we weer te gast in Station Velsersbosch van de "Vereniging Hoogovens Stoom", met voorzieningen zo als koffie, thee en fris. Het is een plek met een "spoorse ambiance" waar je af en toe zit trillen op je stoel omdat er een staaltrein langs komt.

De vaste opstelling van de beamer wordt door de presentatoren zeer op prijs wordt gesteld.

Er is voldoende parkeergelegenheid aanwezig, nadeel is echter dat het Station niet met OV bereikbaar is. Daarom is er voor degenen die met OV komen een afhaalservice vanaf Station Beverwijk in het leven geroepen. Degenen die hier gebruik van willen maken kunnen dit melden aan het secretariaat, in de praktijk bevalt deze regeling goed en er wordt regelmatig gebruik van gemaakt.

De leden met Email werden per keer door de secretaris geïnformeerd over datum en onderwerp van de bijeenkomst. Dit wordt zeker op prijs gesteld. Tevens wordt het voor- en najaar-programma naar de leden gestuurd.

Nieuwe NVBS leden werd een welkomstbericht en informatie over de afdeling gestuurd, jammer genoeg leverde dit maar weinig reacties op.

Als gevolg van langdurige gezondheidsproblemen van de voorzitter in 2019 heeft de secretaris de honneurs waargenomen. Ook in 2019 zijn we er niet in geslaagd een nieuwe penningmeester te vinden, zo dat de secretaris het penningmeesterschap nog zal waarnemen.

Het jaar 2019 werd op 11 december afgesloten in een Station in Kerstsfeer !

De afdelingsavonden werden gemiddeld door 13 leden bezocht, in 2018 was het gemiddelde 12. Dus een lichte stijging.

Vijfhuizen, 12 december 2019.

Henk Booman, secretaris

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Kennemerland in 2019

<i>Datum</i>	<i>Spreker</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Aantal bezoekers</i>
09.01.2019	Peter Doove	Sporen in Saksen deel 1	15
06.02.2019	Huib Binkhorst	De Bijvangst 3	10
13.03.2019	Marco Moerland	Trams in Wirtschaftswunderland	14
10.04.2019	Sjoerd Bekhof	Finlandia	13
08.05.2019	René Platjouw	Take the Interurban	10
11.09.2019	Lex Niekel	Trans Mongolie Express	16
09.10.2019	Steven Hopman	Per trein door Hongarije	18
20.11.2018	Huib Binkhorst	De Bijvangst 4	10
11.12.2018	Bert v.d. Kruk	Vijflandentocht per Pullman	13
		<i>Totaal aantal bezoekers</i>	119

Midden- en West-Brabant

In 2019 zijn de afdelingen van West-Brabant en Hart van Brabant samengevoegd. Aanleiding was het gebrek aan leden die een actieve rol wilden bekleden in het afdelingsbestuur waarna beide afdelingen tot stilstand waren gekomen. Op 10 november 2018 is door het hoofdbestuur een poging tot heropleving gedaan door alle leden van beide afdelingen uit te nodigen in Gilze. Naar aanleiding van die goedbezochte bijeenkomst hebben drie leden zich beschikbaar gesteld om een nieuw bestuur te gaan vormen voor de gefuseerde afdeling.

In 2019 hebben we acht bijeenkomst georganiseerd waarbij gemiddeld 15 bezoekers aanwezig waren. De lezingen met trams werden het beste bezocht.

De bestaande locatie in wijkcentrum 't Sant in Tilburg is uit oogpunt van bereikbaarheid en kosten prima. Wel is er het besef dat leden vanuit West-Brabant wat verder moeten reizen. Mocht iemand in Breda een gelijkwaardige locatie aanbieden met dezelfde lage zaalhuur en bereikbaarheid, en gratis parkeren, dan gaan we daar zeker iets mee doen.

Het gezelschap voor e-lok 103 220 bij het Südwestfälisches Eisenbahnmuseum in Siegen

Naast de reguliere bijeenkomsten hebben Erik Filius en Maurice Janssen op 15 juni een dagtocht georganiseerd met een treinreis via Venlo, Wuppertal en Hagen naar Siegen waar we het Südwestfälisches Eisenbahnmuseum hebben bezocht. De terugreis verliep via Köln. Hieraan namen 9 leden mee.

In 2020 willen we kijken of we wat meer leden kunnen trekken door ons in lokale weekbladen te promoten.

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Midden- en West-Brabant in 2019

<i>Datum</i>	<i>Spreker</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Aantal bezoekers</i>
12.02.2019	Karel van Hilten	NVBS-Winterreis naar Oostenrijk	18
26.03.2019	Pim van der Kuijlen	Lokalbahn en Strassenbahn in Noord-Duitsland	21
16.04.2019	Bram Stelling	Japan en Zuid-Korea	13
14.05.2019	-	Excursie	9
23.06.2019	Jan Vrijs	Trams in Rotterdam	20
10.09.2019	Marius Broos	Geschiedenis van de spoorwegen in Breda	18
08.10.2019	Gerrit Nieuwenhuis	Betuweroute	12
12.11.2019	Hans Altena	Geallieerde spoorwegen	12
10.12.2019	Wim Dautzenberg	Langs Nederlandse spoorlijnen	13
		<i>Totaal aantal bezoekers</i>	127

Modelbouw

Het jaar begon op 7 januari 2019 met een nieuwjaarsreceptie. Het bestuur had voor een hapje en een drankje gezorgd. Helene Veeren had de schalen met hapjes opgemaakt.

Op 30 december was onze laatste clubavond van het jaar, de oliebollevond.

Op deze avond werden olieballen en appelflappen door enige bezoekers gesponsord.

Op 4 februari 2019 is de jaarvergadering van de afdeling modelbouw gehouden.

Op 5 oktober is er in de clubruimte een open dag gehouden. Er zijn ongeveer 40 belangstellenden die op onze aankondigingen in de diverse streekbladen en reclames die opgehangen waren bij enige ondernemers in de buurt langs gekomen. Tijdens de open dag is er een videorapportage gemaakt, die op de website van de NVBS bij de afdeling Modelbouw is gezet en zo zichtbaar is voor iedereen.

Ook is er in 2019 een foto gemaakt van de clubbaan, waarop alle sporen met alle schalen bezet zijn. Deze foto staat ook op de website bij de afdeling modelbouw. Deze foto is op canvas afgedrukt en hangt thans in het keldertje aan de muur.

In het jaar 2019 zijn 36 reguliere avonden gehouden.

Deze waren onderverdeeld in 14 vrije rijavonden en 22 thema-avonden.

Het aantal bezoekers is 752 geweest. Dit aantal bestaat uit 469 NVBS leden en 283 overige.

Er zijn in 2019 extra avonden ingepland waarop men, met hulp van de overige bezoekers, eigen materiaal mee kon nemen om bijvoorbeeld verlichting in te bouwen of locomotieven weer rijdend te krijgen. Op deze avonden zijn 214 bezoekers geweest.

Vanuit de afdeling Modelbouw is op diverse manifestaties een helpende hand geboden bij de NVBS stand. Met onder andere een rangeerbaantje en uitleg aan de kinderen, waarna ze een rangeerdiploma konden halen.

Ook zijn door de leden van de afdeling Modelbouw zelfgebouwde modellen beschikbaar gesteld om tentoongesteld te worden in NVBS Centraal in Amersfoort.

Den Haag, 28 januari 2020.

A.J.H. Veeren.

Voorzitter afdeling Modelbouw.

Noord

De Afdeling Noord van de NVBS omvat de provincies Groningen; Friesland; Drenthe en het gedeelte van Overijssel ten noorden van de (voormalige) Dedemsvaart. Om de reistijden en de kosten voor de wijd verspreid wonende leden in het gebied zo laag mogelijk te houden, vinden de bijeenkomsten op verschillende locaties plaats.

In het station Zuidbroek hebben wij plek gevonden in het Noord Nederlands Tram en Trein Museum. Omdat hier de verduistering nog niet op orde is, beperken wij ons dit jaar (2020) tot 1 avond bijeenkomst. Met de intentie om de frequentie op te voeren.

Het gemiddelde aantal bezoekers per plaats was:

Meppel	17	Emmen	19
Buitenpost	21	Leeuwarden	32
Coevorden	15		

Een totaal gemiddelde van 21 bezoekers per bijeenkomst. Net als in de voorafgaande jaren kan de afdeling bogen op een trouwe kern van leden die de bijeenkomsten bezoeken, ondanks de vaak niet geringe afstanden.

14 september 2019 reisden wij onder leiding van onze leden Kees Procee en Ebo Roek met een grote groep naar RTM in Ouddorp. Er was heel veel animo. Kees Procee en Ebo Roek maken elk jaar een bijlage met informatie over het reisje. Het "op eigen initiatief" begon wat te verwateren. Sommige leden begonnen het als NVBS-reisje te zien. Sindsdien sturen wij geen informatie-bijlage meer over de reis, in onze bijeenkomst-mail voor de leden. Kees Procee en Ebo Roek nodigen de mensen zelf uit voor het reisje.

Vanaf september 2019 is Nico Kunnekes geen bestuurslid meer. Inge Draijer-Born heeft zijn taak helemaal overgenomen.

De bestuurssamenstelling is per 01-09-2019:

Pieter Bosch:	Voorzitter
Inge Draijer – Born:	Secretaris
Pieter Wemelsfelder:	Penningmeester
Henk van Joolen en Manuel Draijer:	Leden

De bijeenkomsten werden als gebruikelijk in de plaatselijke en regionale media, via de bekende e-mailadressen van de leden en via onze Facebook pagina bekend gemaakt. Tevens hebben wij een aantal exemplaren van ons programmaboekje neergelegd in NVBS Centraal en bij naburige afdelingen.

Het ledenaantal is in 2019 nagenoeg hetzelfde gebleven. Daar er leden door overlijden of opzegging afvallen en er aan de andere zijde nieuwe leden bijkomen telt Afdeling Noord nu rond de 367 leden, waarvan 187 per e-mail post ontvangt. Aan deze leden is het jaarprogramma voor 2019 toegezonden.

Engelum, 1 februari 2020

Inge Draijer-Born, Secretaris Afdeling Noord.

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Noord in 2019

<i>Datum</i>	<i>Spreker(s)</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Plaats</i>	<i>Aantal bezoekers</i>
19.01.2018	John Krijgsman	Berliner Metamorphosen	Leeuwarden	35
16.02.2018	Karel Hoorn	Oekraïne, een groot tramland	Meppel	19
14.03.2018	Evert Heusinkveld	De Hannoversche Westbahn	Coevorden	22
16.03.2018	Ambrosius Baanders	La grande vitesse Française	Leeuwarden	30
13.04.2018	Ron Couvée en John Tapking	Van Bosporus naar Rode zee	Meppel	14
18.05.2018		British railway steaming through the fifties & sixties	Buitenpost	33
20.06.2018	Henk van Joolen	Vakantie in de USA	Buitenpost	9
19.09.2018	Sjoerd Bekhof	Von A bis Z, denkbeeldige treinreis in Duitsland	Coevorden	9
19.10.2018		Meebrengmiddag	Meppel	17
09.11.2018	Maarten van der Velden	Italië en Sicilië	Emmen	19

16.11.2018	Jaap Nieweg	Op smalspoor tot in de haarvaten van de Achterhoek	Leeuwarden	30
14.12.2018		Spoorzoecken	Buitenpost	21
			<i>Totaal aantal bezoekers</i>	258

Noord-Holland Noord

De NVBS afdeling Noord-Holland Noord beslaat een groot uitgestrekt gebied in de kop van de provincie Noord-Holland, alles ten noorden van de plaatsen Heemskerk en Zaandam, waar meer dan 200 leden wonen.

In 2019, het 43ste jaar voor de afdeling, bezocht onze schare trouwe leden de 16 avonden (2018: 16), met een gemiddelde opkomst van bijna 29. Ten opzichte van vorig jaar is het cumulatieve aantal exact gelijk gebleven! De drukst bezochte avond was op 9 juli toen 38 bezoekers de presentatie van Geert de Weger over de NOLS bezochten. De avond met het minst aantal bezoekers was helaas de avond van de afdelingsledenvergadering, 23 april, toen slechts 18 leden de moeite namen deze te bezoeken. Voor komend jaar hebben we daar iets op gevonden: een kort programma van 1½ uur na afloop van de ledenvergadering.

Op bestuursgebied is Jan Noorlander afgetreden als voorzitter en heeft Frans van Sabben de voorzittershamer overgenomen. Een afvaardiging van het afdelingsbestuur had op 9 november een stafvergadering met afgevaardigden van andere afdelingsbesturen, projectgroepen en het hoofdbestuur.

Rob Veninga - Secretaris

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Noord-Holland Noord in 2019

<i>datum</i>	<i>Spreker</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Aantal bezoekers</i>
09.01.2019	Cees Pols	Winterse belevenissen bij de Erzbergbahn in de 70er jaren	33
29.01.2019	Jan Noorlander	Jaaroverzicht 2018, Nederland en daarbuiten	30
19.02.2019	Huib Binkhorst	De Bijvangst 3	28
12.03.2019	Steven Hopman	Nederlands Spoorwegmaterieel in het Buitenland	22
02.04.2019	Sjoerd Bekhof	Finlandia	27
23.04.2019		Afdelingsledenvergadering	18
14.05.2019	René Platjouw	Take the Interurban	26
11.06.2019		Modelbouwavond	22
09.07.2019	Geert de Weger	Noordoosterlocaalspoorweg-Maatschappij (NOLS)	38
06.08.2019	Colin Miell	Preserved Steam in South Africa 2017	28
27.08.2019	Kees Bijl	Railvervoer in Londen	32
17.09.2019	Frits Liebrechts	Colorado Treinfenomenen in en rond Colorado	28
08.10.2019		Digi/Dia meebrengeavond van en door de leden	28
29.10.2019	Chris Westerduin	Van Den Haag via Oostenrijk naar België	31
19.11.2019	Hans Altena	Rails to Victory, over de Geallieerde Spoorwegen	36
17.12.2019	Ton Pruissen	Ballet voor Mens en Machine	35
		<i>Totaal aantal bezoekers</i>	462

Oost

We hebben weer een goed jaar gehad. We boffen met zo'n mooie locatie op zo'n prachtige plek, bij het spoor! Ook de meebrenge avond was een succes.

Klaas Wielinga, Secretaris NVBS afdeling Oost

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Oost in 2019

<i>Datum</i>	<i>Spreker</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Aantal bezoekers</i>
09.01.2019	Kees Sinke	Iran licht de sluiers op	22
06.02.2019	Wim Wegman	Sporen van de Haarlemmermeerlijn	33
06.03.2019	Georg Groenveld	HTM in de jaren 60 en 70	33
03.04.2019	Sjoerd Bekhof	De Pyreneeën van West naar Oost	24
01.05.2019	Aad de Meij	Spoorwegmuseum, Berlijn, Moselstr.	34
04.09.2019	Diverse leden	Meebreng avond	19
02.10.2019	John Krijgsman	Berlijn deel 2	31
06.02.2019	Ambrosius Baanders	Hogesnelheidslijnen in Frankrijk	24
04.12.2019	Wilmet van Dijk	Nauwkeurige dienstregelingen	24
		<i>Totaal aantal bezoekers</i>	244

Oost Brabant

In 2019 vonden tien bijeenkomsten plaats, met zeer gewaardeerde presentaties, waarbij op drie avonden het programma werd verzorgd door afdelingsleden. Het totale aantal bezoekers kwam uit op 148, een gemiddelde van 14,8 per avond (vorig jaar 13,1). Dankzij een vaste kern van (oudere) bezoekers blijft dit aantal nog op peil. Helaas weten jongere leden de bijeenkomsten nog steeds niet te vinden, terwijl men hun aanwezigheid en mogelijke inbreng juist zou waarderen.

Wij maken tot volle tevredenheid al jaren gebruik van een zaal in gebouw De Fuut van de Spoorweg Ontspannings Vereniging te Eindhoven. Vanwege een korting door NS op de subsidie aan de SOV, was de beheerder genooddaakt per dit jaar de zaalhuur met 25% te verhogen.

Zoals inmiddels een goed gebruik, vond er aan het begin van de zomer weer een uitstapje over de grens plaats. Een groep afdelingsleden maakte op 15 juni met een dagkaart een geslaagde rit via o.a. Venlo, Düsseldorf, Dortmund, Hamm en Münster naar Enschede en terug naar Brabant.

Een andere traditie is de meebrengavond in december. Veel leden hadden recent of ouder eigen werk meegenomen, met een reeks aan onderwerpen zoals Japan, Eindhoven, Wales, de IJzeren Rijn. Daarmee was het weer een verrassende en gezellige afsluiter van een goed verlopen jaar.

Bert van Diepen, secretaris

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Oost Brabant in 2019

<i>Datum</i>	<i>Spreker</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Aantal Bezoekers</i>
18.01.2019	Ernst van Gulden	Leven langs het spoor in Vietnam	15
15.02.2019	René Jongerius	Spoorwegongevallen	18
15.03.2019	Bram Stelling	Spoorwegen Japan en Zuid-Korea	19
12.04.2019	Victor Lansink en Michiel ten Broek	Van sneue lijntjes en verdachte dijkjes	19
17.05.2019	Dick van der Hof	Treinreis door Noordoost-Duitsland ten tijde van BRD en DDR	13
21.06.2019	Hans Altena	75 jaar na D-day, de Geallieerde spoorwegen belicht	10
20.09.2019	Bert van Diepen	Treinenparadijs Berner Oberland	14
18.10.2019	Jan Strooband	Harztochtelijke plaatjes	13
22.11.2019	Kasper Haar en Erick Bomhof	Het Kamper Lijntje	12
13.12.2019	Diverse leden	Meebrengavond	15
		<i>Totaal aantal bezoekers</i>	148

Rijnland

De afdeling Rijnland mocht dit jaar 351 bezoekers verwelkomen. Ook dit jaar werd begonnen met een nieuwjaarsbijeenkomst. Deze avond werd gevuld met kortere presentaties en dat was op de tweede dag van het nieuwe jaar, wellicht wat aan de "vroeg" kant. Het totale aantal bijeenkomsten in de Alettahof te Voorschoten was opnieuw 11. De zaal heeft een bar, geluidsinstallatie, automatische verduistering en een groot projectiescherm. De buurtvereniging, die het gebouw en de zaal exploiteert, is actief en zorgt voor een goed onderhoud. Helaas is de gemeente Voorschoten armlastig en zint op meer inkomsten uit de welzijnssector voor wat de verhuur van gebouwen betreft. Er is in januari al een (nog niet bekende) huurverhoging in het vooruitzicht gesteld.

De bezoekerscijfers zijn in 2019 met een gemiddelde van 32 iets achteruit gegaan. Kijkend naar de oorzaken zien wij twee minder goed bezochte programma's en de regenachtige avond van 16 januari, waarbij het RTA ook 8 bezoekers minder trok, bij een altijd interessant programma. Ook bij het programma van Luc Koenot over de viering van 150 jaar tram in België -met unieke verhalen en beelden- hadden we meer bezoekers verwacht. Ongeveer 20% van onze bezoekers is geen lid, een iets stijgende trend. Zij dragen wel bij tot de exploitatie, maar slechts een enkeling van deze, sterk wisselende, groep kan overgehaald worden tot het lidmaatschap. Niet leden betalen een hogere toegangsprijs (€ 3,50) waardoor leden in het voordeel blijven.

Bekendmaking van het programma blijft van groot belang, evenals het promoten van de vereniging zelf. Behalve de normale kanalen (Op de Rails en de NVBS-site en Facebook) gebruiken we ook banners op Somda, de plaatselijke krantjes en een herinneringsmail naar de leden en belangstellenden in de omgeving. Deze mail wordt door onze vaste bezoekers zeer op prijs gesteld en reduceert het "vergeten van een avond". Het bijhouden en uitbreiden van de mailinglist is wel van belang.

De exploitatie van de afdeling is stabiel, en kent dit jaar een verlies, ontstaan door de aanschaf van een nieuwe beamer en voor een klein deel de teruggang in het aantal bezoekers. De bestuursaanstelling en de taakverdeling is hetzelfde gebleven en de leden doen dit nog steeds met plezier. De samenwerking en uitwisseling met de dichtbij gelegen afdelingen is goed.

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Rijnland in 2019

<i>Datum</i>	<i>Spreker</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Aantal bezoekers (leden + introducées)</i>
02.01.2019	Korte presentaties van verschillende leden	Nieuwjaarsbijeenkomst met korte meebrengpresentaties	20 + 2 = 22
16.01.2019	RTA Amsterdam	Digitaal jaaroverzicht spoor en tram 2018	29 + 5 = 34
20.02.2019	Cock Koelewijn	Treinen in de Bollenstreek	30 + 6 = 36
20.03.2019	Karel Hoorn	Amsterdam, trams van spinnenweb tot visgraat: een verbetering?	27 + 5 = 32
17.04.2019	Bestuur afd. Rijnland	NZH-avond	34 + 12 = 46
17.05.2019	René Platjouw	De Appenzeller Bahnen	19 + 4 = 23
19.06.2019	Aad de Meij	Tweeluik: NS-loc 1201 / Haagse bluf	36 + 10 = 46
18.09.2019	Luc Koenot	150 jaar tram in België	26 + 5 = 31
16.10.2019	René Platjouw	Take the interurban	15 + 3 = 18
20.11.2019	Jan Tromp	Bovenleiding in NL, 1924 - 1966	27 + 2 = 29
18.12.2019	Films Ton Pruissen	Op (smalspoor-)avontuur in de DDR	29 + 5 = 34
		<i>Totaal aantal bezoekers (4 bestuursleden niet meegeteld)</i>	292 + 59 = 351

Rotterdam

In 2019 heeft de afdeling Rotterdam negen verenigingsavonden gehouden. Het totaal aantal bezoekers is ten opzichte van het jaar 2018 gedaald van 289 naar 267. Deze daling is niet toe te schrijven aan een specifieke avond maar vond plaats evenredig verdeeld over het jaar.

In de jaarvergadering van 09.05.2019 hebben de leden en het bestuur samen besloten de entreprijzen met ingang van het najaar 2019 licht te verhogen. De jaarlijkse subsidie van het NVBS hoofdbestuur zal nodig blijven om samen met de inkomsten van de entreegelden etc. de verenigingsavonden te kunnen bekostigen.

De verenigingsavonden werden (kosteloos) aangekondigd in de digitale agenda van de Havenloods (een plaatselijke krant).

De samenwerking met onze 'huisbaas' Miniworld Rotterdam verloopt probleemloos. Een nieuw en groter projectiescherm werd in het najaar aangeschaft.

Op de Rotterdam-meebrengeavond werden door zes leden presentaties gegeven: 1 - 'Rondrit per historisch Allan-stel' door Jos Schmitz, 2 - 'Havensporen en havenlijnen' plus 'Metro in Rotterdam' door Cor Engelbert, 3 - 'Het is niet altijd zonneschijn' door Wim van der Ent, 4 - 'Het Oostplein, al eeuwen een knooppunt' door Nico Booij, 5- 'Raampjestreinen in de Rijnmond' door Frans Blanker-Halstein en 6 - 'Het trambeeld begin jaren tachtig' door Paul van Baarle.

Ook dit jaar hielpen gelukkig een aantal trouwe bezoekers mee met het opbouwen en afbouwen van de presentatieruimte. Ook veel dank aan alle presentatoren die we in 2019 hebben mogen ontvangen.

In de jaarvergadering van 09.05.2019 is Frans Blanker-Halstein (terugwerkend per 2018) herbenoemd als voorzitter tot 2022 en Jos Schmitz is herbenoemd als penningmeester tot 2023. Samen met Paul van Baarle (secretaris tot 2021) vormen zij het Rotterdamse bestuur.

Collage van de Rotterdam-meebrengeavond

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Rotterdam in 2019

Datum	Spreker(s)	Onderwerp	Aantal bezoekers
-------	------------	-----------	------------------

10.01.2019	Marco Moerland	Toen en Thans	29
14.02.2019	Ton Pruissen	Ballet voor mens en machine	38
14.03.2019	Bram Stelling	Met de Trans-Mongolië Express van Moskou naar China	26
11.04.2019	Wim van der Ent	Trams in Japan	23
09.05.2019	Leden meebrengeavond	De Rotterdam-avond	35
12.09.2019	Aad de Meij	Drieluik: spoorwegmuseum - Berlijn - Moselstrecke	26
10.10.2019	Fer Huizer	De RTM volledig in kleur	40
14.11.2019	Bert van der Kruk	De spoorwegen in Indonesië in 1980	23
12.12.2019	Bas Schenk	Vergeten tramlijnen Zwitserland, deel 2	27
		<i>Totaal aantal bezoekers (incl. bestuursleden)</i>	267

Twente

Onze maandelijkse bijeenkomsten in Hengelo werden ook in 2019 weer druk bezocht. Het gemiddeld aantal bezoekers bedroeg 50 bezoekers, inclusief de aanwezige bestuursleden. In 2018 was het gemiddelde ook 50 bezoekers.

De best bezochte bijeenkomst was in januari met Ton Pruissen, die weer mooie oude stoomtreinfilms met een achteraf door hem gecreëerd geluidsspoor vertoonde.

Tijdens de duo-presentatie in november van Victor Lansink en Michiel ten Broek over "spoorzoeken" naar de restanten van oude spoorlijnen waren veel nieuwe gezichten aanwezig en werd een flink aantal exemplaren van hun "Atlas van verdwenen spoorlijnen in Nederland" gesigneerd tijdens de signersessie in de pauze.

Nadat we in het jaar 2018 het 60-jarig jubileum van de NVBS Afdeling Twente met diverse jubileum-activiteiten en 2 afdelingsexcursies gevierd hadden, werd in 2019 geen afdelingsexcursie georganiseerd.

De samenwerking met de zaalbeheerder van onze zaal 't Schöpke verloopt prima, we voelen ons elke maand daar weer zeer welkom. De bezoekers laten zich de Twentse gehaktballen goed smaken en zijn enthousiast over onze mooie en gunstig gelegen zaal in Hengelo. We hopen daar nog lang gebruik van te kunnen maken en elke maand vele (Twentse) spoor- en tramliefhebbers te mogen verwelkomen bij onze gezellige en informatieve bijeenkomsten. De sprekers die vaak een verre reis naar Twente ondernemen zijn daar ook zeker erg blij mee!

Overzicht bezoekers aantallen van de afdeling Twente in 2019

<i>Datum</i>	<i>Spreker(s)</i>	<i>Titel</i>	<i>Aantal bezoekers</i>
16.01.2019	Ton Pruissen	Ballet voor mens en machine	78
20.02.2019	Evert Heusinkveld	De "Hannoversche Westbahn"	59
20.03.2019	Mar de Klerk	De spoorwegen in Denemarken tussen 1990 en 2015	46
17.04.2019	Bart van 't Grunewold	NS in de jaren '80	64
15.05.2019	Alwin Pot	Japanse bloemlezing: geleid openbaar vervoer bij tropisch weer, tussen kersenbloesem en door stuifneeuw	34
19.06.2019	De bezoekers zelf	Foto/video meeneemavond	31
18.09.2019	Chris Westerduin	Van Den Haag via Oostenrijk naar België	42
16.10.2019	Bert van der Kruk	"Vijflandentocht per Pullman" en "Dat staat er gekleurd op"	40

20.11.2019	Victor Lansink en Michiel ten Broek	Van sneue lijntjes en verdachte dijkjes	53
18.12.2019	John Krijgsman	Berliner Metamorphosen - deel 2	54
<i>Totaal aantal bezoekers</i>			501

Utrecht

In 2019 organiseerde de afdeling Utrecht 9 bijeenkomsten op de eerste maandag van de maand. In de periode juni tot en met augustus waren er geen activiteiten.

Het gemiddeld aantal bezoekers bedroeg 22. De best bezochte avond was de presentatie van Michiel ten Broek en Victor Lansink - Van sneue lijntjes en oude dijkjes met 31 bezoekers.

Ook dit jaar vonden de bijeenkomsten plaats in een zaal van het Nederlands Volksbuurt Museum in het centrum van Utrecht. Deze locatie wordt door veel bezoekers gewaardeerd vanwege de korte loopafstand tot het centraal station en de nabijheid van twee bushaltes.

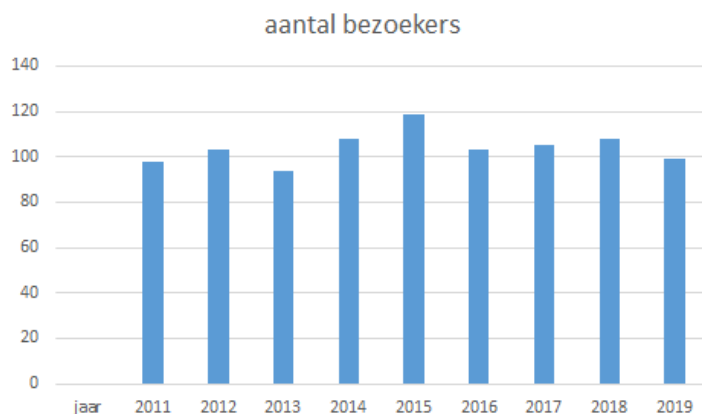
Mar de Klerk, secretaris/penningmeester afdeling Utrecht

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Utrecht in 2019

<i>Datum</i>	<i>Spreker</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Aantal bezoekers</i>
07.01.2019	Kees Sinke	Iran licht de sluier op	27
04.02.2019	Ronald Bokhove	Spoorwegen op de kaart + 10 jaar SNE	26
04.03.2019	Paul Muré	Australië – de grote steden per trein	21
01.04.2019	Gerrit Nieuwenhuis	De Betuweroute	19
06.05.2019	Alwin Pot	Japanse bloemlezing	21
02.09.2019	Cock Koelewijn	Spoorwegen in de USA	17
07.10.2019	Sjoerd Bekhof	Finlandia	17
04.11.2019	John Krijgsman	Berliner Metamorphosen – deel 1	23
02.12.2019	Michiel ten Broek en Victor Lansink	Van sneue lijntjes en oude dijkjes	31
<i>Totaal aantal bezoekers</i>			202

Zeeland

De afdeling Zeeland heeft in 2019 9 bijeenkomsten gehouden met gemiddeld 11 bezoekers, wat een lichte daling (-1) is ten opzichte van het gemiddelde over 2018. Ook al zien we dat jongeren en andere nieuw geïnteresseerden de bijeenkomsten bijwonen, de afdeling kan de vergrijzing helaas niet stopzetten. Ook is de opkomst o.a. afhankelijk van het onderwerp, de weersomstandigheden en het beslag op de agenda's van onze bezoekers. Zie ook het overzicht hieronder inzake de bezoekers-aantallen van de afdeling Zeeland door de jaren heen. Per 1-1-2020 telt de afdeling 53 leden.

Op 23 en 24 februari 2019 was de NVBS, namens de afdeling Zeeland, weer vertegenwoordigd op de Modelbouwshow in de Zeelandhallen te Goes. Vele bezoekers konden (hernieuwd) kennismaken met de NVBS en met de mogelijkheden die er binnen de vereniging aanwezig zijn, wat in enkele gevallen heeft geleid tot spontane aanmelding als lid. Tijdens de Modelbouwshow is ook het programma van de afdeling Zeeland onder de aandacht gebracht.

Ook is het programma bij een plaatselijke modelspoorwinkel neergelegd, bij modelspoorruilbeurzen in de omgeving en is bekendheid aan de bijeenkomsten gegeven via de internetpagina's van de plaatselijke weekkrant en regionale omroep.

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Zeeland in 2019

<i>Datum</i>	<i>Spreker</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Aantal bezoekers</i>
11.01.2019	Sjoerd Bekhof	De Pyreneeën van west naar oost	11
15.02.2019	Hans van Poll	Stoomlocomotieven bij NS in de jaren dertig	14
08.03.2019	Jan Strooband	Een verzameling Harztochtelijke plaatjes	14
12.04.2019	Bram Stelling	Een spoorwegreis door Japan en Korea	10
10.05.2019	Gerrit Nieuwenhuis	Door Lapland en langs de fjorden van Stockholm naar Oslo	10
13.09.2019	Kees Bijl	Railvervoer in Londen	11
11.10.2019	Bert van der Kruk	Railvervoer in België en Luxemburg	10
08.11.2019	Bert van Diepen	Treinenparadijs Berner Oberland	11
13.12.2019	Marco Moerland	Strassenbahnen in Wirtschaftswunderland	8
		<i>Totaal aantal bezoekers</i>	99

Zuid Limburg

Zoals uit de onderstaande tabel blijkt hebben wij dit jaar 10 presentaties gehad.

De opmerkelijkste presentatie was de "excursie" naar Göschenen in Zwitserland; de reistijd naar Zwitserland was bijzonder kort, omdat dit de modelbaan van Sef Rameckers was die zich bevindt in de woning van Sef in het stationsgebouw van Schin op Geul zodat de bezoekers slechts twee trappen moesten beklimmen.

Het linker gedeelte (links boven), het middengedeelte (rechts boven) en het rechter gedeelte (links onder) van de modelbaan van Sef Rameckers. (Foto 's: Wim Vos)

Omdat Sef Rameckers zijn lidmaatschap van de NVBS heeft beëindigd is hij ook afgetreden als voorzitter en is Wim Vos benoemd tot voorzitter naast zijn functie als penningmeester. Omdat Sef vanaf volgend jaar geen verplichtingen meer tegenover de NVBS wil hebben moesten wij op zoek naar een nieuwe locatie en die hebben wij gevonden in de Spuiklep, Paralelweg 2 te Heerlen.

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Zuid Limburg in 2019

<i>Datum</i>	<i>Spreker</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Aantal bezoekers</i>
12.01.2019	Bart van 't Grunewold	Renaissance der DR Dampfraktion	10
08.02.2019	Sef Rameckers, Bart van 't Grunewold en Jan Roos	Meebrengeavond	10
15.03.2019	Sef Rameckers	"Excursie" Göschenen Zwitserland	10
12.04.2019	René Jongerius	(On) veiligheid op het spoor	13
10.05.2019	Michiel ten Broek Victor Lansink	Van sneue lijntjes en verdachte dijkjes	17
14.06.2019	Pierre Keulen	Spoorwegwerkplaatsen	8
13.09.2019	Peter-Paul van Birgelen en Wim Vos	Klassieke beveiliging in Duitsland	10
11.10.2019	Hans van Poll	Stoomlocomotieven bij NS in de jaren dertig, door een Britse bril bekeken.	15
08.11.2019	Rudi Liebrand	De Maas -Buurtspoorweg	14
13.12.2019	Pierre Keulen	Nevenlijnen in Zwitserland	13
		<i>Totaal aantal bezoekers</i>	120

Zwolle

2019 was een jaar dat wederom een toename van het bezoekersaantal zag. Van 359 in 2018 tot 442.

[Jaarverslag 2019](#)

[Nederlandse Vereniging van Belangstellenden in het Spoor- en tramwegwezen - opgericht 28 februari 1931](#)

Met tien bijeenkomsten betekent dit een gemiddelde opkomst van 44 per avond. Roef Ankersmit en Kees van de Meene overtroffen alle andere sprekers met 61 bezoekers, de Meeneem-avond was hekkesluis met 35. Het lijkt erop dat het afschaffen van de Vakantie-Varia-Aavond een goede zet is geweest.

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Zwolle in 2019

<i>Datum</i>	<i>Spreker(s)</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Aantal bezoekers</i>
09.01.2019	Roef Ankersmit en Kees van de Meene	Een avond over Deventer-Zwolle-Meppel van Staatslijn A	61
13.02.2019	Mar de Klerk	Spoorwegen in Denemarken 1990 - 2015	44
13.03.2019	René Platjouw	Sporen door het Appenzellerland	38
10.04.2019	Chris Westerduin	Van Den Haag via Oostenrijk naar België	41
08.05.2019	Cock Koelewijn	Spoorwegen in de USA	37
05.06.2019	Kees Sinke	Iran werpt de sluier af	40
11.09.2019	Victor Lansink en Michiel ten Broek	Van sneue lijntjes en verdachte dijkjes	53
09.10.2019	Bezoekers	Meeneem-avond	35
13.11.2019	Steven Hopman	Per trein door Hongarije	41
11.12.2019	John Krijgsman	Berliner Metamorfosen	52
		<i>Totaal aantal bezoekers</i>	442

Zoals aangekondigd in ons vorige jaarverslag is in augustus met Stadkamer afgesproken zaalhuur te betalen. Dit ter bestrijding van personeelskosten. Ondanks de systematische publiciteit trekken we nog weinig bezoekers vanuit niet-treinkringen, een wens van Stadkamer. De presentatie over Iran door Kees Sinke slaagde hier wel in - zelfs een Iraanse die wil gidsen in haar geboorteland maar ook interesse toonde om NVBS-lid te worden - en Steven Hopman met zijn presentatie over Hongarije. Stadkamer Centrum, de bibliotheek, is een geweldige locatie dichtbij het station met uitstekend beeld en geluid evenals catering. Het komende jaar willen we onderzoeken of we onze aanvangstijd wijzigen en mogelijk breiden we het bestuur uit met één of twee leden.

10. Jaarverslagen van de diensten en commissies

10.1. NVBS winkel

Algemeen

De winkel mocht zich dit jaar verheugen in een betere verkoop dan vorig jaar, dit zelfs in tegenstelling tot de weer wat dalende landelijke boekverkoop. De totale omzet steeg met ongeveer 7,5 %. De kosten stegen met bijna 9%, meer dan geheel veroorzaakt door aanpassing van de kassa's en andere automatiseringskosten voortvloeiend uit de nieuwe website.

Vooraf op de Nederlandse markt zijn we sterk afhankelijk van nieuwe en interessante uitgaven. Dat er dit jaar drie nieuwe uitgaven in de NVBS-reeks tot stand kwamen heeft zeker ook bijgedragen in de omzet.

De winkel voorziet in een duidelijke behoefte van de leden. Wij horen veel waardering voor het assortiment en meestal is men ook positief over de werkwijze, ondanks dat we nimmer de snelheid van een professionele webwinkel kunnen benaderen.

Nieuwe boeken worden (afhankelijk van het onderwerp) bij voorkeur op een markttechnisch gekozen plaats gepresenteerd, waardoor signeersessies in Amersfoort een soort mosterd na de maaltijd zijn. We gaan hier wel mee door omdat gebleken is dat de mensen die geregeld bij ons kopen dit toch op prijs stellen. Meestal wordt het ook voor de auteur een gezellige middag.

Het belang van de winkel voor de vereniging is groot. Zij draagt niet alleen bij in de kosten van NVBS-Centraal, maar voorziet ook in een goede mogelijkheid voor afzet van dubbel materiaal uit de verzamelingen of van schenkingen. Via de tweedehands afdeling vinden vele boeken en andere artikelen weer een goede plek bij onze leden. Voor uniek materiaal wordt bekeken op welke wijze dit -met voorrang voor de leden- kan worden aangeboden zonder de marktprijs uit het oog te verliezen. Winkelmedewerkers spelen een belangrijke rol in NVBS-Centraal bij extra activiteiten, waarvan de bezoekers meestal ook weer iets uit de winkel meenemen

Medewerkers en bestuur

Het was een droevig jaar wat de medewerkers betreft. Er ontvielen ons drie personen. Op 23 april overleed John van der Wal. Deze enthousiaste en veelzijdige inkoper maakte ook deel uit van het publiciteitsteam. Hij was initiatiefnemer bij extra activiteiten zoals b.v. themadagen en de Ruilbeurs. Vervolgens overleed op 12 oktober Derk Doeven. Hij had zijn naderend einde aan de medewerkers bekendgemaakt, maar niemand had kunnen voorspellen dat het zo snel zou gebeuren. Hij heeft ons slechts vier jaar enthousiast en in opgewekte stemming kunnen helpen, en niet alleen in het dvd-segment van de winkel. Tenslotte overleed geheel onverwacht Raang Raangs op 31 december. Medio december hebben velen hem nog in de winkel gesproken zonder iets te vermoeden wat er zou gebeuren. Hij was altijd bereid om te helpen, en heeft korte tijd ook Derk Doeven vervangen. Naast onze deelneming zijn allen in de medewerkersvergaderingen herdacht.

De snelheid van het heengaan van de deze medewerkers heeft in de winkel met uitsluitend vrijwilligers intern natuurlijk voor overnameproblemen gezorgd, maar deze zijn in het verslagjaar vrijwel alle opgelost. Er zijn nog wat zaken te doen, zoals de inkoop van boeken uit Tsjechië en Spanje, maar dat betreft maar een klein deel van het assortiment. In het nieuwe jaar zal nog meer aandacht worden besteed aan b.v. een back up van inkoopfaciliteiten.

De twee eerste opengevallen plaatsen konden door middel van coöptatie en advertenties toch nog vrij snel worden ingevuld, Wij mochten dan ook Jan Bok en Wim Boswinkel als nieuwe medewerkers begroeten. Op 1 juni nam een andere nieuwe medewerker, Rob Daale al een flink deel van het werk van Raang Raangs over zodat hij ingewerkt aan de slag kon gaan.

De wat hoge gemiddelde leeftijd van de medewerkers blijft een punt van zorg. Enkele medewerkers zijn bezig met een voorzichtige afbouw, c.q. overheveling van hun taken naar jongere personen. Het aantal winkelmedewerker bestaat op 1 januari 2020 uit 31 personen. Daarvan vormen 5 personen het dagelijks bestuur. De penningmeester, Rob Brood, wordt bijgestaan door Richard Rood, die keurig de boekhouding verzorgt. Secretaris is Paul Muré, voorzitter/beheerder Karel Hoorn, Peter Doove vertegenwoordigt ons in de activiteitencommissie en verzorgt ook de indeling van de medewerkers, Leo Zilverentant heeft als aandachtsgebied de tweedehands afdeling. Het bestuur vergaderde 4 keer afgelopen jaar.

Hoe meer er in Amersfoort centraal wordt georganiseerd, hoe belangrijker de communicatie. Het HB heeft inmiddels 2 afstemmingsvergaderingen per jaar ingesteld waarin alle NVBS-gremia zitting hebben. De communicatie van met name de activiteitengroep kan wel beter, en moet zich niet alleen beperken tot het uitstrooien van mailings. De samenwerking met SNR, L&C, de Bibliotheek, Huisvesting en toevallige belanghebbenden is goed te noemen en wordt op diverse momenten nog aangevuld met fijnafstemming per telefoon of in de wandelgangen van NVBS-Centraal.

Voor interne werkwijzen en communicatie waren er drie medewerkersvergaderingen en twee aparte vergaderingen van actiebeheerders. Ons digitale interne mededelingenblad "de Winkelbel" verscheen 9 keer dit jaar.

Openingsdagen en buitenverkoop

Dank zij de extra inzet van medewerkers steeg het aantal dagen dat de winkel in Amersfoort open was met 4 naar 45 dagen. Vanwege zeer gering bezoek op de donderdagopening na 18.00 uur, werd, na een kleine enquête in samenwerking met de bibliotheek de openingstijd gewijzigd naar 15.00 tot 18.30 uur. De extra activiteiten op de 5^e zaterdagen trokken meestal ook extra bezoekers. Op de laatste zondag van december was de winkel geopend tijdens de ruil- en verkoopbeurs voor en door leden.

Buiten Amersfoort was er verkoop op 12 dagen (2 meer dan vorig jaar). Op de Nederlandse Modelspoordagen in Rijswijk, Rail 2019 in Houten en "Terug naar toen" bij de VSM was de winkel samen met L&C aanwezig. We hadden tevens een kraam op de Boekenmarkt in Deventer, op Modelspoor Tilburg en bij het Rail&Road Event te Blerick.

De NVBS stand tijdens de modelspoordagen in Rijswijk.

De verkoop op beurzen laat een sterk wisselend beeld zien. Bij meerdaagse beurzen is er een groot verschil tussen de eerste dag en de volgende dagen. In de kraam is een mooie mix van nieuwe en tweedehands boeken te vinden, indien mogelijk aangevuld met modeltreinen. Ons aanbod levert van velen belangstelling op. Niet alleen leden komen langs om tussen de boeken en dvd's te snuffelen en een gezellig praatje te maken over de gezamenlijke hobby.

Assortiment

Wij blijven van mening dat een groter assortiment tot extra verkoop leidt. Ons assortiment is niet gering, maar de verkoop per item is vaak niet groot. Dit geldt uiteraard niet voor goedlopende Nederlandse boeken en nieuwe NVBS uitgaven. Dit brede aanbod is uniek in Nederland en leden die voor het eerst komen zijn vaak blij verrast. We hebben te maken met vaak erg kwaliteitsbewuste klanten waarbij de prijs er vaak wat minder toe doet.

Tweedehands artikelen

Zowel de inkoop als de verkoop van tweedehands materiaal steeg met 7%. Een flink deel van de stijging werd gevoed door de verkoop van modeltreinen. Omdat hier geen garantie op gegeven kan worden is de prijsstelling gunstig en zijn ze bijna alle binnen een jaar verkocht. De boekensector wordt gevoed door eigen aankoop, wat overblijft van schenkingen en de afstoot van dubbel materiaal uit de verzamelingen. Dat levert een sterk wisselend aanbod dat direct zijn weerslag vindt in de verkopen.

De afweging wat wel en niet verkoopbaar is speelt ook een grote rol om de winkel (en de opslag) niet "vol te laten lopen". De buitenverkoop levert een kleine categorie andere klanten op, die kopen zaken waarvan onze leden "al voorzien zijn" en dat ruimt ook wat op.

Gezien de kennis van de tweedehands markt is de uitvoering van het onderdeel schenkingen en legaten en eventuele aankoop bij Karel van Ipenburg van de winkel ondergebracht. Dit verloopt op basis

van vastgelegde interne procedures. De samenwerking met de bibliotheek en SNR verliep op dit gebied naar tevredenheid.

Webwinkel en automatisering

De webwinkel is een belangrijk verkooppunt van de winkel. Zij genereerde 19,5 % van onze totale omzet. Als we kijken naar de omzet van alleen nieuwe artikelen dan is dat 27%. Ook dit jaar kon de nieuwe webwinkel niet in bedrijf worden gesteld, het lijkt erop dat het ingeschakelde bedrijf zich hieraan heeft "vertild". Wel werd de aanpassing van de kassa's met nieuwe programmatuur in bedrijf genomen waardoor ook een kostenstijging t.o.v. het vorige jaar is ontstaan. In 2020 kan nu het voorraadbeheer via de kassa's van start gaan. Helaas is de webwinkel nog van een automatisme op dit gebied verstoken. De mindere belasting die op basis van de nieuwe website voor bepaalde personen voorzien is, kon nog steeds niet worden geëffectueerd.

Verkoopresultaten

De totale verkoop van de winkel steeg met zeven procent naar € 109.761 (vorig jaar € 102.509 excl. BTW). De verkoop van Nederlandse boeken steeg met 21%, de opbrengst van abonnementen daalde met 50%. Abonnementen zijn tegenwoordig vaak eenvoudiger en goedkoper via internet af te sluiten, reden waarom wij dit ook aanbevelen aan onze leden ten koste van de eigen omzet. De omzet in tweedehands artikelen, ging ook met 7% omhoog. Onze omzet in dvd's daalde evenals de landelijke trend met 20% en is nog goed voor bijna 6 % van de totale omzet. De buitenverkoop op beurzen e.d. steeg met ca. 10%, vooral door toevoeging van onze aanwezigheid in Tilburg.

februari 2020

Karel Hoorn

10.2. NVBS Bibliotheek

Algemeen

De bibliotheek heeft een goed jaar achter de rug. Leden en niet leden weten ons steeds beter te vinden. Het aantal leners is gestegen en we worden bekender.

Diverse keren is er van de mogelijkheid gebruik gemaakt om in de leeszaal van de bibliotheek, boeken te kunnen raadplagen voor onderzoek en studie. Derde partijen, zoals het Nederlands Spoorwagemuseum, verwijzen zelfs naar ons door. Juist omdat wij naast nieuwe uitgaven, ook heel veel historische boeken hebben.

Uit contacten tijdens diverse gelegenheden blijkt dat er toch verbazingwekkend veel leden nauwelijks een idee hebben wat NVBS-Centraal en daarmee dus ook de NVBS-bibliotheek inhouden.

Het blijft daarom van groot belang om tijdens publieke gebeurtenissen, zoals beurzen, waaraan de NVBS deelneemt, uit te dragen dat de NVBS meer is dan alleen zomaar een vereniging van 'railfanaten met hun clublaadje'. De bibliotheeksecretaris maakt ook deel uit van P&R en zorgt mede daarvoor. Ook tijdens de extra opening van de afscheidsrit DDM-1 heeft de bibliotheek zich gepresenteerd aan leden en niet leden.

Cijfers

Het aantal boeken is dit jaar gestegen met 1116 tot een totaal van 24224.

Het aantal dvd's is gestegen met 165 tot een totaal van 2180.

Het aantal Tijdschriftbanden (ingebonden) is gestegen met 99 tot een totaal van 4312.

En het aantal buitenlandse dienstregelingen is gestegen met 129 tot een totaal van 2205.

Het totale items is hiermee gekomen op 33993, waarvan 1072 nieuwe titels.

De groei komt uit schenkingen en legaten, aankopen nieuw (65) en tweedehands (70). Deze groei betekent ook, dat de bibliotheek steeds voller wordt waardoor minder courante boeken en tijdschriften naar het depot verhuizen. Deze kunnen wel te allen tijde door bezoekers geraadpleegd en uitgeleend worden.

Het aantal leners is met 11 gestegen tot 109, maar die hebben met elkaar minder geleend, dit is gedaald van 905 naar 746. Wel zijn er meer uitleningen verlengd, van 235 naar 322. Hierdoor zijn er weer minder items te laat teruggebracht, dus 20 euro minder boete inkomsten.

De bibliotheek heeft minder inkomsten gehad dan in 2018, maar nog royaal boven de jaren 2016 en 2017. Het totaal aan inkomsten is nu 1428 euro.

Activiteiten

De lopende werkzaamheden zijn als voorgaande jaren: scannen van boekkaften voor de onlinecatalogus, het schonen van database-bestanden, inventariseren, catalogiseren, scannen van oude tijdschriften etc. Veel tijd is er gaan zitten in bijkomende zaken waaronder de nieuwe website, de oprichting van de Adviesgroep Nieuwe website, het opnieuw leven inblazen van de activiteiten commissie en P&R. Hierdoor gaan lopende werkzaamheden soms langzamer dan gewenst.

Het afgelopen jaar is er 2x een medewerkers overleg gehouden en hebben we een bezoek gebracht aan het Railcenter In Amersfoort.

Extra's

De bibliotheek is extra open geweest op niet reguliere openingsdagen tijdens activiteiten in NVBS Centraal. Helaas is de communicatie hieromtrent niet altijd soepel verlopen waardoor vaak op het laatste moment nog bezetting geregeld moest worden. Door de flexibele houding van medewerkers is dit altijd gelukt. De extra openingen worden als nuttig ervaren, niet qua directe omzet maar zeker om de bibliotheek onder de aandacht te brengen.

Tot slot

De 11 medewerkers van de bibliotheek hebben in 2019 weer dusdanig hun steentje bijgedragen, zowel in NVBS Centraal als thuis, dat de bibliotheek goed heeft kunnen functioneren.

10.3. Ledenservice en Communicatie (L&C)

Binnen L&C zouden diverse organisatie-onderdelen worden ondergebracht waarmee er enige afstemming zou moeten ontstaan tussen de diverse media waarmee we als NVBS de "buitenwereld" willen bereiken. Inmiddels zijn we diverse ideeën en initiatieven verder en blijkt dit ideaalbeeld zoals beoogd niet te worden bereikt. In de praktijk van 2019 bestaan de activiteiten van L&C ruwweg uit de volgende aandachtsgebieden:

- de NVBS presenteren op beurzen, evenementen en niet-NVBS-websites
- loketfunctie (per email) voor allerhande vragen over de NVBS of spoorse onderwerpen
- organiseren van activiteiten in NVBS Centraal

Presentatie NVBS ("P&R")

Afgelopen jaar hebben wij helaas afscheid moeten nemen van John v.d. Wal, hij overleed na een kort ziekbed in april vorig jaar. Hierdoor ontstond er een grote leegte rondom het organiseren van P&R activiteiten. Gelukkig zijn Wim de Jong en Erik de Jongh bereid gevonden om een aantal P&R taken over te nemen zodat we weer compleet zijn.

Bezoeken van manifestaties

Het afgelopen jaar hebben we als NVBS weer diverse manifestaties bezocht, al dan niet in combinatie met onze winkel en de rangeerbaan van onze modelbouwers uit Den Haag.

In een aantal gevallen werd de stand aangevuld met leden van het hoofdbestuur en leden van de verschillende afdelingen. Het "dagelijks bestuur" van P&R bestond uit Hans Koppelman (coördinator) Wim de Jong, Erik de Jongh en Maikel Rörik (voorzitter)

Bezoeken manifestaties door P&R in 2019

12 en 13 januari	Modelspoordagen Rijswijk
22, 23 en 24 februari	Rail 2019 Houten
13 april	Algemene ledenvergadering NVBS in Amersfoort
27 april	Koningsdagrit vanaf Venlo
25 en 26 mei	Rail & Road Event Blerick
7 en 8 september	VSM Terug naar Toen.
21 september	Den Bosch onder stoom (Modeltreincenter Den Bosch) in de voormalige werkplaats in Tilburg.
5 oktober	NVBS modelbouw open dag in Den Haag.
5 en 6 oktober	SSN Rotterdam.
20 oktober	Najaarsstoomdag Haaksbergen.
2 en 3 november	SGZ Modelspoordagen Sittard.

Somda-banners

Sinds een paar jaar maakt NVBS ook online regelmatig reclame voor activiteiten. Dit doen we vooral via aanklikbare advertenties op spoorhobbyistenforum Somda.nl. Deze spoorse site trekt dagelijks duizenden, merendeels jongere bezoekers. Door daar te adverteren kunnen we de vereniging in het algemeen en afdelingen en activiteiten in het bijzonder breder onder de aandacht brengen. Ook in 2019 hebben er NVBS-banners zowel bovenaan aan pagina's als tussen forumberichten op Somda.nl gestaan. De banners betroffen hoofdzakelijk afdelingsavonden van de NVBS en in mindere mate de overige activiteiten zoals die van SNE-excursies of themadagen in NVBS Centraal. Bij een klik op een banner kwam de bezoeker direct terecht op de desbetreffende aankondiging op onze verenigingswebsite www.nvbs.com

Afdelingen zijn altijd welkom om verzoeken in te dienen om ook hun afdelingsprogramma extra onder de aandacht te brengen!

Loketfunctie

Via de nieuwe website wordt het leden en nog-niet-leden gemakkelijk gemaakt om contact op te nemen met de NVBS. In plaats een lange –en mogelijk verwarrende- lijst met e-mailadressen wordt info@nvbs.com als eerste gepresenteerd. In 2019 is hier zo'n 800 keer gebruikt van gemaakt. De binnekomende vragen zijn zeer divers: van inhoudelijke vragen om foto's of informatie tot bezorgklachten over Op de Rails. Binnengekomen mails worden door Sjef Janssen of Maikel Rörik in de regel binnen 24 uur beantwoord of doorgestuurd naar de betreffende verantwoordelijke of materie-deskundige.

Het aantal aanvragen voor proefnummers Op de Rails –waarbij ook informatie over de NVBS wordt bijgesloten- kent een duidelijk stijgende lijn. Hans Koppelman heeft deze aanvragen afgehandeld.

Activiteiten NVBS Centraal

Naast de gebruikelijke openingen om de week worden ook geregeld aanvullende activiteiten ontplooid. Soms tijdens de normale openingstijden –bijvoorbeeld bij boekpresentaties- en soms op aparte dagen zodat speciale lezing en reguliere bezoekers geen hinder van elkaar ondervinden. Uitgangspunt voor alle activiteiten is om dit samen met winkel, bibliotheek en SNR te doen om elkaar waar mogelijke te versterken en zo de bezoekers een aangename kennismaking met NVBS Centraal te bieden waardoor men hopelijk nog een terugkomt, lid wordt en/of vrienden vertelt wat de NVBS zoal te bieden heeft.

Gemeten naar aantal bezoekers is de nieuwjaarsreceptie op de eerste zaterdag van het jaar de absolute topper maar voor 2019 mag de informatieve lezing over dienstregelingontwerp door Lex Schrijver en Maurits van Witsen niet onvermeld blijven; hier hebben zo'n 115 personen bijzonder van genoten. Ook konden we de inhoud van een goed gevulde stam DDM-1 van koffie voorzien terwijl ze kennis konden maken met onze geweldige faciliteiten.

10.4. Internetdienst

Voor de Dienst Ondersteuning Informatievoorziening (DOI) - later weer Internetdienst - is 2019 een bijzonder jaar geweest. In januari is de vernieuwde website live gegaan. Gelet op de betrokkenheid van leden van DOI bij het project 'Vernieuwing Website' was dit een belangrijke gebeurtenis. Na het live gaan van de nieuwe website onderhield DOI de oude website nog zoveel als nodig. Bovendien is gedurende het hele jaar meegewerkt aan verdere verbeteringen van de nieuwe website. Ook is DOI bezig geweest zich voor te bereiden op haar toekomstige rol: het beheer en onderhoud van de nieuwe website. Hiertoe bleek nog veel overleg met Emendis noodzakelijk.

In de Algemene Ledenvergadering is Marius Hekker benoemd tot lid van verdienste. In dezelfde vergadering is Derk Doeven benoemd tot lid van het HB als gevolg waarvan hij DOI heeft verlaten. Het is verdrietig dat hij enkele maanden na zijn benoeming is overleden.

Na de Algemene Ledenvergadering (ALV) is DOI verder gegaan als Internetdienst die zich concentreert op technische ondersteuning van ICT-zaken en op het autorisatiebeheer. De webredactie is afgestoten en is over gegaan naar de Centrale Redactie o.l.v. Nico Spilt. Webredacteur Rob de Vries heeft de Internetdienst verlaten, maar is actief gebleven in het OdR-team.

In de loop van 2019 verliet Frank van Woerkom het bestuur van de Internetdienst; hij is actief gebleven in de Winkel. Loet Kuipers en Sander Mayer zijn door het HB benoemd in het bestuur en maakten samen met Marius Hekker en Ad Kuijper het bestuur van de Internetdienst compleet.

Wij waren blij dat Nico Spilt van de Centrale Redactie is toegetreten als lid van de Internetdienst.

Vanuit de Internetdienst bleef Marius Hekker lid van de Centrale Redactie.

Ook waren wij verheugd dat Thijs Houdijk en Dominika de Krosse lid zijn geworden van de Internetdienst.

Rudi Liebrand (wisseltentoonstelling) en Nico Booij (technische ondersteuning) bleven lid van de Internetdienst.

In september 2019 verwierf een notitie met taken en functies van de Internetdienst de goedkeuring van het HB.

Een door de Internetdienst opgesteld beleidsplan verkreeg in december de goedkeuring van het HB als 'uitvoeringsplan'.

Jammer is het dat de door Nico Booij ontwikkelde 'Belangstellingsregistratie' niet goed meer bleek te passen bij de nieuwe website. Het project is daarom beëindigd.

Gedurende het gehele jaar loste de Internetdienst een groot aantal technische zaken op, zowel t.a.v. het gebruik van de oude website als het gebruik van de nieuwe website.

Het bestuur van DOI resp. de Internetdienst is in 2019 een zestal keer bijeen geweest. Eenmaal is de Internetdienst als geheel bijeengevoegd.

Bestuur van de Internetdienst.

Utrecht, 23 januari 2020

10.5. Op De Rails

Onder leiding van de voorzitter van het Hoofdbestuur en met vier (later: vijf) nieuwe redactieleden werden twaalf nummers van het maandblad geproduceerd, met een totale omvang van 612 pagina's.

Er ging speciale aandacht uit naar het 180-jarige bestaan van de spoorwegen in Nederland, waarbij zeven artikelen het licht zagen. In 2020 kreeg dit nog een klein vervolg.

In contrast met de historie was er ook een actuele aanleiding voor de artikelen: 'Andere tijden, andere lijnen' (over de herziening van het Amsterdamse tramnet), 'de Kameel met pensioen', 'Naarden-Bussum, van halte tot halte' en de heropleving van het reizigersvervoer bij de Bentheimer Eisenbahn.

In november verscheen de laatste aflevering van het feuilleton 'De grenzeloze Flirt', over het succesvolle product van Stadler.

Inspelend op het programma van de SNE kwamen twee artikelen tot stand: 'Van Kufstein tot Brenner', voor de spoorwandereis in Oostenrijk. Voor de Flexreis naar München werd 'U-Bahn en S-Bahn in München' geschreven.

Zoals blijkt uit de reacties van leden wordt het blad goed gelezen, en dat is verheugend. Niet zelden geeft een artikel aanleiding tot een vervolg, al dan niet met correcties.

Ook in 2020 hopen we weer iedere maand een blad met interessante informatie over spoor en tram te produceren.

De redactie van Op de Rails in 2019

10.6. NVBS Actueel

NVBS Actueel is een digitale nieuwsbrief, bestemd voor leden en niet-leden van de vereniging. De nieuwsbrief is gratis. Abonnees krijgen een mail zodra er een nieuwe editie online staat. NVBS Actueel is in het leven geroepen als aanvulling op het maandblad Op de Rails en de website nvbs.com.

In 2019 zijn twaalf nummers verschenen, steeds op de vierde vrijdag van de maand. De redactie van NVBS Actueel bestaat uit Paul van Baarle, Sjoerd Bekhof, Frits van Buren, Marius Hekker en Nico Spilt (eindredactie). Daarnaast zijn er enkele vaste medewerkers die bijdragen leveren namens de bibliotheek, de winkel en de Stichting NVBS Excursies. Ook staan er elke maand reisverslagen en vakantie-tips in NVBS Actueel. Een vast thema zijn de zoekplaatjes, die worden aangeleverd door de beheerders van de beeldbank.

NVBS Actueel bestond in december 2019 vier jaar. Het aantal abonnees stijgt geleidelijk; inmiddels zijn dat er bijna 2000. Daarnaast zijn er veel lezers die op de nieuwsbrief worden geattendeerd via de

[Jaarverslag 2019](#)

[Nederlandse Vereniging van Belangstellenden in het Spoor- en tramwegwezen - opgericht 28 februari 1931](#)

website of via Facebook. Uit de reacties mogen we opmaken dat NVBS Actueel in een behoefte voorziet en daarmee een vaste plaats heeft verworven in de 'mediamix' van de NVBS.

Nico Spilt, eindredacteur NVBS Actueel

10.7. Dienst Huisvesting

In 2019 heeft mede-beheerder Henriëtte Steenbergen het bestuur van Huisvesting verlaten. Opvolger is Theo van der Linden, medewerker bij de Bibliotheek.

Het afgelopen jaar heeft zich gekenmerkt door een lichte toename van activiteiten in NVBS-Centraal. Op initiatief van de Winkel heeft er een opening op zondag plaatsgevonden. Daarin was er voor leden de gelegenheid spoorpullen (in de brede zin van het woord) tijdens een verkoop aan de man te brengen.

Tijdens twee grote door SNE georganiseerde evenementen was NVBS Centraal als ontmoetingspunt. Op (zondag) 15 december trok de afscheidsrit van het materieel DDM1 veel bezoekers. De in de trein spaarzame catering zorgde voor veel zin in koffie bij 'ons'.

Op zaterdag 28 december was NVBS Centraal wederom het middelpunt van een SNE-evenement: de ritten met de Kameel, DE 20. Door de keuze van de dienstregeling en in- en uitstappunt in Amersfoort (intussen Centraal) kwamen veel van de deelnemers naar NVBS Centraal.

De dag erop hield de Winkel een verkoopdag. Daarin was er voor leden de gelegenheid spoorpullen (in de brede zin van het woord) tijdens een verkoop aan de man te brengen. De overgebleven olie-bollen vielen bij de klanten en medewerkers in de smaak.

Themabijeenkomsten blijken, mits tijdig aangekondigd, extra publiek aan te trekken. Winkel en Bibliotheek varen hier wel bij.

Gebruik door derden, spoorgerelateerde organisaties werd in 2019 voortgezet. Bijzonder was op 14 december het huisvesten van instructie voor toekomstige treinstewards van Expertrail. 35 man en vrouw werd in het Duits uitvoerig bijgepraat door een aantal uit Duitsland gekomen instructeurs. Op hun beurt konden zij in de vrije momenten een kijkje nemen in de Bibliotheek en de Winkel. Veel bewondering viel de NVBS ten deel.

Door de aanschaffing van een desk top computer is het programma van vernieuwing van de apparatuur afgerond.

10.8. Boekencommissie

In het afgelopen jaar zijn drie boeken in de reeks verschenen, twee delen met als onderwerp spoorwegen en een deel met als onderwerp tramwegen.

Als deel 51 verscheen een boek over het laadkistentransport, met als auteurs Erikjan Sachse, Hans Nahon en René Nabbe. Het onderwerp is de geschiedenis van het laadkistentransport van NS, met de titel 'Van huis tot huis per spoor, veilig vlug en voordelig'. Het boek beschrijft de opkomst van het vervoer van de autolaadkisten, zoals ontwikkeld door NS en DAF en uitgevoerd door NS en ATO / Van Gend en Loos. Het boek is verschenen bij Uquilair.

Als deel 52 verscheen een boek over de geschiedenis van de Benelux-verbinding Amsterdam – Brussel, vanaf ontstaan tot heden. Het boek behandelt niet alleen het materieel op deze verbinding, maar er komen vooral ook andere zaken aan de orde. Er is veel historisch onderzoek uitgevoerd. De auteur is Cock Koelewijn en de uitgever is Uquilair.

Als deel 53 verscheen de Railatlas Rotterdam. Zoals de titel al aangeeft wordt de 140 jaar geschiedenis van de tram in Rotterdam in een aantal overzichtskaarten en een groot aantal detailkaartjes weergegeven. Toelichtende tekst en foto's verduidelijken het getekende. De ontwikkeling van het tramnet van de RET en haar voorgangers is nauw verwant met de ontwikkeling van de stad en die is extra gecompliceerd gezien het bombardement van het centrum van de stad in mei 1940. Ton van Eijsden is de auteur, De Alk de uitgever.

In voorbereiding zijn twee delen over de mijnspoorwegen in Nederland en in de voormalige koloniën, van de hand van Gerard de Graaf. De verwachting is dat in de loop van 2020 de uitgave over de voormalige koloniën (Indonesië) zal verschijnen. De uitgave over de mijnspoorwegen in Nederland staat later, in of na 2022, gepland.

Nagenoeg afgerond is het voorbereidend werk voor een publicatie over het opsporen en terughalen van gevorderd spoorwegmaterieel na WOII, van auteur Sander Ruys. Het boek zal verschijnen bij Uitgeverij De Alk. Voor dit deel is veel archiefspeurwerk verricht, wat een verrassend nieuw licht werpt op een aantal zoekgeraakte rijtuigen van NS. Een publicatiedatum is nog niet vastgesteld.

Auteurs Kees Wielemaker en Hans van Lith werken aan een boek over de Stoomtram Tiel-Buren-Culemborg (TBC). Hans van Lith heeft in 1968 al een boekje over de TBC gemaakt dat destijds goed is ontvangen. Het nieuwe boek zal een geactualiseerde en uitgebreide uitgave van het boek van destijds zijn, met verwerking van nieuwe inzichten. Ook zijn er meer foto's beschikbaar. Doelstelling is verschijning in 2020. Het boek wordt in eigen beheer uitgegeven.

De samenstelling van de commissie is in het afgelopen jaar niet gewijzigd. Het coördinatorschap wordt vervuld door Bas Schenk, leden zijn Marco Moerland, Maurits van den Toorn, Gerard de Graaf en Kees van de Meene.

Rotterdam, december 2019,
Bas Schenk, coördinator Boekencommissie.

10.9. Kalendercommissie

De kalender 2020 werd samengesteld door Sjoerd Bekhof, Karel Hoorn, John Krijgsman, René Platjouw en Bob Visser. Hij werd weer gedrukt door Damen in Haarlem.

Het lukte ook in 2019 de kalender op tijd klaar te krijgen tegen eind augustus, en hij kon weer, bij het septembernummer van Op de Rails aan de leden worden toegezonden. De meeste leden bekijken hem meteen en dan komen de reacties los. We mochten ook dit jaar weer veel waarderende opmerkingen ontvangen. Die komen per mail en tijdens gesprekjes. Er zijn ook leden die ons er speciaal voor aanspreken. Wat we vaak horen is: hoe krijgen jullie al die verschillende onderwerpen bij elkaar? Die grote verscheidenheid levert direct een gevaar van fouten op, omdat we niet alles precies kunnen weten. Maar we worden bijgestaan door zeer competente meelezers, waar we heel blij mee zijn. Een woord van dank aan hen en niet te vergeten de fotografen is hier op zijn plaats.

Onze onderwerpen worden gekozen op basis van nieuwe ontwikkelingen of juist verdwenen zaken en terugkerende motieven zoals nummers met een glimlach naar het kalenderjaar. Een heel mooie foto kan aanleiding zijn voor een blad, maar ook jubilea uit het verleden. Het zoeken naar geschikte en vooral bijpassende opnamen kost aardig wat tijd, net als het samenstellen van de bijschriften, die vrijwel altijd moeten worden ingekort om in de beschikbare ruimte te passen. Het is vooral de mix van onderwerpen die zo gewaardeerd wordt.

De promotiewaarde van de kalender is groot, het is een mooi relatiegeschenk, als bedankje voor sprekers op afdelingsavonden of voor plaatselijke gidsen bij reizen. De losse verkoop is dit jaar met 20% toegenomen.

Tot slot: we maken de kalender niet alleen voor de leden, maar ook graag met de leden. In de komende maand is er nog een kleine mogelijkheid voor inbreng van u. Nieuwe invalshoeken of een mooie compositie zijn daarbij altijd welkom. Een kort bijpassend verhaaltje in de trant van de kalender verhoogt de kans op gebruik sterk!

Wij vragen: fraaie foto's en inspirerende ideeën. Stuur ze naar kalender@nvbs.com. Maar wacht niet te lang, want ook dit jaar moet de kalender voor volgend jaar medio juni voor de drukker klaar zijn.

Namens de kalendercommissie, Karel Hoorn

10.10. Geschillencommissie

Ook in 2019 is er wederom geen beroep gedaan op de geschillencommissie, waardoor in dat opzicht wederom een jaar zonder 'kernactiviteiten' van onze commissie is verstreken.

Dit betekent niet dat de geschillencommissie in 2019 geen activiteiten heeft ontwikkeld.

Het is enkele van onze leden gebleken dat er zich in 2019 een aantal situaties heeft voorgedaan, die zich voor handelen door de geschillencommissie zouden kunnen lenen. Die situaties waren vergelijkbaar met die welke tot het oprichten van de geschillencommissie in 1996 aanleiding hebben gegeven. Een destijds spelend conflict dreigde gevolgen te hebben voor het verder functioneren van een wezenlijk onderdeel van de vereniging.

De geschillencommissie is uit haar aard een commissie die door partijen in een geschil zelf moet worden benaderd. Het is immers zeker niet de bedoeling dat wij zelf actief partijen gaan benaderen. Dat is niet in overeenstemming met de statutaire taak van de geschillencommissie. Wij hebben echter gemerkt dat partijen die met elkaar in geschil zijn, ons niet opzoeken, maar een geschil laten 'doorsudderen'. Dat leidt uiteindelijk niet tot een oplossing. Omdat wij dat zorgelijk vinden, hebben wij besloten dat wij – vooralsnog buiten het kader van de statuten om – aan leden en onderdelen van de vereniging die met elkaar in geschil zijn, bemiddeling willen aanbieden. Dit nog vóór een eventueel geschil daadwerkelijk bij de geschillencommissie aanhangig wordt gemaakt. Bemiddeling zal informeel geschieden en zal plaatsvinden door twee gewone of plaatsvervangende leden van onze commissie. Mocht de bemiddeling niet tot een oplossing leiden en een van de partijen wil daadwerkelijk een oordeel van de geschillencommissie over het geschil, dan bestaat nog altijd de mogelijkheid om het geschil daadwerkelijk aan de geschillencommissie voor te leggen. De samenstelling van het drietal dat het geschil dan zal beslissen, zal in dat geval niet bestaan uit de leden die aan de bemiddeling deel hebben genomen. Aldus blijft de onafhankelijkheid van de geschillencommissie in haar statutaire taak geborgd. Overigens blijft na bemiddeling de mogelijkheid bestaan (zoals genoemd in art. 69 van de statuten) dat de geschillencommissie (in een aanhangig geschil) kan trachten onderling alsnog tot een vergelijk te komen.

Dit aanbod van de geschillencommissie is al bij gelegenheid van de algemene ledenvergadering van 13 april 2019 door de voorzitter van de geschillencommissie naar voren gebracht.

Als gevolg van het in 2018 terugtreden van Sander Ruys als lid van de geschillencommissie, heeft de algemene ledenvergadering op 13 april 2019 het tot dan toe plaatsvervangend lid Olav Langemeijer benoemd tot lid. Omdat daardoor een vacature ontstond bij de plaatsvervangende leden, is Wilfred Klaassen tijdens de algemene ledenvergadering als zodanig benoemd.

De samenstelling van de geschillencommissie is thans dat Leo den Hollander, Olav Langemeijer en ik als leden fungeren. Leo is voorzitter en ik ben secretaris. De drie plaatsvervangende leden zijn Richard Latten, Henk van den Blink en Wilfred Klaassen.

Roermond, 6 februari 2020
Bart van 't Grunewold, Secretaris

11. De Stichting NVBS-Railverzamelingen (SNR)

Bestuur

Het bestuur bestond begin 2019 uit Sjef Janssen (voorzitter), Adriaan Pothuizen (secretaris), Johan Koning ter Heege (penningmeester), Maikel Rörik en (benoemd vanuit het Hoofdbestuur) Henk de Bruijne.

In de loop van het jaar kon het bestuur op de gewenste 7 persoonssterkte gebracht worden. Het HB NVBS ging op 9 maart akkoord met de benoeming van Erwin Voorhaar en op 14 december met die van Erik Vrind.

Het bestuur vergaderde 8x in 2019.

Met de benoemingen van Erwin Voorhaar (conservator “analoog”) en Erik Vrind (conservator “digitaal”) zijn voortaan de conservatoren tegelijkertijd bestuurslid.

Organisatie

De Stichting is in 2003 opgericht en volgens de toenmalige behoeften en ideeën ingericht. De ontwikkelingen nadien, de voortschrijdende digitalisering en navenant de aanpassingen in werkwijzen maakten nieuwe statuten en huishoudelijke regels nodig. Die kwamen er in 2018.

In 2019 is een voorzichtige start met veranderingen gemaakt. Voorzichtig, omdat het beoogde nieuwe Beleidsplan 2019-2022 in vertraging raakte als gevolg van de digitaliseringsperikelen binnen de NVBS.

Onverminderd richten de bestuursactiviteiten zich op optimaal aansluiten aan de door de NVBS ingeslagen weg naar méér (naams-)bekendheid en toegankelijkheid en méér aantrekkelijkheid voor jongeren.

Primair staat bij de SNR het bieden van nog méér en betere toegang tot de verzamelingen, zowel de fysieke (“analoge”) als de digitale.

Stap 1 met betrekking tot de fysieke verzamelingen is dat besloten werd om in 2020, gedurende het eerste halfjaar op proef, voor “het SNR-archief” net als voor de Bibliotheek openingstijden te publiceren (gelijk ook aan die van de Bibliotheek). In de proefperiode kan gemeten worden of gepubliceerde openingstijden bijdragen aan grotere belangstelling voor de archiefrijckdom.

Stap 2 is dat geïnteresseerden snel en makkelijk moeten kunnen zien wat zij aan materiaal mogen verwachten. Dat vergt “indexen”, of zo mogelijk (meer gedetailleerde) catalogi/inhoudsopgaves. Het aanmaken en onderhouden van indexen heeft de aangroei van onze collecties nooit kunnen bijhouden. Gelukkig zijn de beheerders zich zeer bewust van het grote belang van actualisering en toevoegen van indexen. Want actuele indexen kunnen ook digitaal raadpleegbaar worden gemaakt. In 2019 zijn diverse indexen gereed gekomen en online gezet.

De online raadpleegbaarheid van beeldmateriaal (foto's, films) was in 2019 suboptimaal. Het via “de nieuwe website” tonen ervan was te riskant zolang noodzakelijke beveiligingsmaatregelen ontbraken. Ook de zoekfunctie was een punt. Het overleg over oplossingen bleek moeizaam.

Eind 2019 besloot het bestuur van de SNR om desondanks over te gaan tot het vrijgeven van de beeldbank voor de nieuwe website. Ook binnen de NVBS moet de oud-Hollandse wijsheid “*als het niet kan zoals het moet, dan moet het maar zoals het kan*” tot toepassing komen, als dat bijdraagt tot een gezond(er) verenigingsleven. Nu al zo veel (financiële) middelen aangewend zijn voor een optimale website en toch de 100% nog niet werd bereikt, moet het dan maar met minder.

De gebruikerservaringen van de NVBS-leden zullen moeten leren of, en in hoeverre, die gebruikers met dat “minder” kunnen leven.

In dit verslag wil het SNR-bestuur volstaan met de vaststelling dat dit hoofdstuk van de omschakeling op een nieuwe NVBS-website een betreurenswaardig verloop heeft gekregen, en een diepgaande evaluatie rechtvaardigt.

Dat er sinds 2003, en sinds de oprichting van de NVBS in 1931, onmiskenbaar veranderingen zijn opgetreden wordt op andere wijze geïllustreerd door de tot een minimum afgenomen belangstelling voor Fotorondzendingen. Ooit deden daaraan honderden NVBS-leden mee, maar in 2019 nog slechts 17. Deze service werd, met het vertrek van Ciril van Hattum als zeer gewaardeerde jarenlange regisseur-uitvoerder, eind 2019 beëindigd.

Binnen het SNR-vrijwilligersbestand was in 2019 het aantal mutaties beperkt. Het beheersteam bleef zo groot/klein als het was. Versterking blijft welkom. Het Team Digitaal omvatte 17 leden. Hun werk is van vitaal belang voor de steeds populairdere Beeldbank. Het team kan nog steeds specialisten, met name goede photoshoppers, gebruiken.

In 2019 kwamen de vrijwilligers tweemaal bijeen. In alle bijeenkomsten waren ook bestuursleden aanwezig.

Tenslotte zij opgemerkt dat twee SNR-bestuursleden voor de NVBS het email-adres info@nvbs.com "bemensen". In het NVBS-verslag hierover details.

Om in lijn te blijven met de Nederlandse privacyregels heeft de SNR een privacyreglement vastgesteld.

Het beleid met betrekking tot de verzamelingen

In april 2019 kwam het Beleidsplan 2019-2022 tot stand. Hoofddoelstelling van de SNR is het verzamelen en beheren van documentatie, archivalia en beeldmateriaal op het gebied van de spoor- en tramwegen in Nederland en voormalige gebiedsdelen. Deze collectie noemen we de kerncollectie. Tevens beheert de SNR een beperkte collectie inzake buitenlands railvervoer (België, Duitsland, Zwitserland en UK op de eerste plaats, en andere landen voor zover het om bijzonder materiaal gaat). In 2019 is in en na overleg met de beheerders is besloten dat in de komende periode voor het indelen van collectieonderdelen het Deltaplan Cultuur-behoud wordt gehanteerd. Dit is een methodiek waarop vrijwel alle musea en instellingen in Nederland hun verzamelbeleid baseren.

Voor de SNR en de NVBS heeft deze nieuwe methodiek twee voordelen:

- We sluiten aan op de algemeen gangbare praktijk van de professionele musea en instellingen met een collectie
- We maken expliciet duidelijk dat we niet "*klakkeloos alles*" verzamelen maar daar keuzes in maken. Het Deltaplan Cultuurbehoud hanteert een coderingssysteem bestaand uit vier categorieën waarmee men collecties kan beoordelen. Deze "regels" kunnen dienen om een bestaande collectie te duiden en de plaats van die collectie binnen bijvoorbeeld de collectie Nederland te verduidelijken.

· A-stukken

Topstuk, Nederlands cultuurbezit, onvervangbaar.

· B-stukken

Niet het hoogste cultuurhistorische belang, maar wel een hoge attractie- en presentatiewaarde.

· C-stukken

Objecten die behoren tot het verzamelgebied van de instelling, maar (nog) geen grote cultuurhistorische waarde vertegenwoordigen. Te gebruiken als aanvulling tijdens presentaties of tentoonstellingen.

· D-stukken

Objecten die buiten het collectieprofiel vallen (maar nog wel in de collectie aanwezig zijn). Deze stukken komen in aanmerking voor afstoting.

Voor onze verzameling geldt: Een zeer groot deel van de collectie is B en C. Veel belangrijk materiaal, kerncollectie, en veel aanvullend (beeld-) materiaal, dat samen een beeld geeft van de spoor- en

tramwegen in Nederland en gebiedsdelen en (in beperkte mate) van de museumbedrijven en buitenlandse spoor- en tramwegen.

Er is sprake van een beperkt aantal topstukken (enkele zeer oude dienstregelingen, affiches en uniek fotomateriaal zoals dat van Derens).

In de Beleidsplanperiode zal veel aandacht besteed gaan worden aan “digitalisering”. Bij de SNR bestaat die momenteel primair uit het digitaal maken van analogo materiaal: foto’s, dia’s, de railatlas, filmmateriaal.

Anno nu worden nieuwe foto’s vrijwel uitsluitend digitaal gemaakt. Een groot aantal fotografen van/voor OdR is bereid gevonden om hun foto’s niet alleen aan OdR maar ook aan de SNR ter beschikking te stellen. Gemaakte afspraken worden in een contract vastgelegd. Te regelen is nog hoe digitaal ontstaan materiaal eenvoudig naar NVBS en SNR “geupload” kan worden.

Gedigitaliseerd materiaal kan via de website toegankelijk worden gemaakt. Om voor (potentiële) leden attractief te blijven, moeten NVBS en SNR in deze richting snel verdere stappen ontwikkelen:

“wat niet op internet kan worden gevonden, bestaat niet”.

Daarom moeten de komende jaren keuzes worden gemaakt:

- *In welke mate digitaliseren we onze als drukwerk voorhanden informatie?*

“Alles” digitaliseren kan gewoon niet, qua menscapaciteit en technisch.

- *Is aansluitend op het Deltaplan Cultuurbehoud een prioriteitsvolgorde denkbaar?*

- *Wat stellen we alleen voor leden beschikbaar, wat ook aan niet-leden?*

Het bij dit plan behorende Collectieplan 2019-2022 zal in 2020 kunnen worden afgerond.

Beheersverslagen

Deze zijn geredigeerd door de stichtingssecretaris aan de hand van de input van de deelcollectiebeheerders.

Archief film en geluid (Beheerder Nico Spilt)

Dankzij enkele schenkingen is de filmcollectie in 2019 gegroeid van ruim 700 naar bijna 1000 filmspoelen, van gemiddeld 20 minuten. In 2019 is ook gebleken hoe belangrijk het is dat nabestaanden goed geïnformeerd zijn over wat er met een collectie moet gebeuren. Van een belangrijke filmer, waarvan bekend was dat hij zijn collectie aan de NVBS wilde nalaten, zijn de interessantste films helaas toch “in andere handen” terecht gekomen.

Ook de collectie geluidbanden en videocassettes groeit gestaag. De verwachting is dat vooral de hoeveelheid videomateriaal de komende jaren zal toenemen. Het streven is om zoveel mogelijk beeldmateriaal in digitale vorm om te zetten. Dit gebeurt bij een professional en is daardoor vrij kostbaar. Een deel van de gedigitaliseerde films kan reeds worden bekeken via de website van de NVBS (*via Ons aanbod/Filmarchief*). De rest is beschikbaar voor onderzoek. Hiervoor kan men contact opnemen met de beheerder van het archief. Het originele filmmateriaal is kwetsbaar en kan daarom niet worden uitgeleend.

Archief fotonegatieven (Beheerders Gerard de Graaf en Robert Sirks)

Het beheer in 2019 was rustig in de zin dat er geen nieuwe collecties werden opgenomen; wel kwamen er collecties in langdurige bruikleen.

Regelmatig werd gezocht naar negatieven ten behoeve van publicaties in geval die nog niet in de Beeldbank zitten. Zo kon het Noorse Spoorwegmuseum worden geholpen met scans van negatieven van J.J. Overwater. Het ordenen van de verzameling van De Swart is afgerond met als resultaat de ruil van de busnegatieven van NZH met het NZH-museum. Samen met scans van de NZH-negatieven van De Swart zijn die negatieven geruild tegen scans van de NZH-negatieven en dia's van Van

Engelen. Na De Swart is begonnen met het ordenen van de negatieven van Van Engelen bij SNR. Dat vordert maar is tijdrovend, want omschrijvingen zijn er niet.

Het volgende project is het ordenen van de negatieven van Van den Broek en van Schekkerman. Met het scanteam werd nauw samengewerkt en regelmatig werd materiaal uitgewisseld ten behoeve van de beeldbank. Omdat niet alles wat gescand is per se in Amersfoort moet blijven wordt gekeken naar een locatie waar de negatieven klimatologisch beter (= veiliger) bewaard blijven. Dit zoekproces kende enkele tegenslagen doordat eerder toegezegde ruimte toen het er op aan kwam niet langer beschikbaar was, en kon nog niet worden afgerond. Wel is er in NVBS Centraal een koelkast gekomen waarin materiaal dat kwetsbaar is nu al beter kan worden bewaard.

Diatheek (beheerder René Jongerius)

In 2019 werden 4 grotere en 2 kleinere diacollecties geschonken. Twee grote en meerdere kleinere collecties werden opgeschoond en gereed gemaakt voor verdere verwerking (scannen, ontraamd opbergen, photoshopen en beschrijven in de Beeldbank). Dit wordt grotendeels gedaan door Team Digitaal. Er werden zo'n 4500 dia's gescand. Er is inmiddels een werkvoorraad van ettelijke duizenden gescande dia's die op verdere verwerking wachten.

Documentatie Spoorwegen NL en vm. koloniën (Beheerder Evert Heusinkveld)

Belangrijkste aanwinsten in 2019 waren:

1. Archief van B. Schooneveld, voornamelijk over materieel;
2. Archief van P.W. Boer, stukken van Werkspoor;
3. Stukken van de Spoorwegen in Nederlandsch Indië, Staatsspoorwegen en Tramwegen op Java;
4. Verzameling van K.E. Wierda, o.a. stukken over aanleg Hanzelijn;
5. Archief van J.J. Keizer, NS'er, stukken over de bovenbouw, met tekeningen.

Een aantal "kleine aanwinsten" werd verworven via Marktplaats. De nieuwe aanwinsten werden zoveel mogelijk uitgedund, beschreven en ingevoegd in de bestaande rubrieken.

Een aantal documenten en tekeningen werden tussen "Documentatie Tramwegen" en "Documentatie Spoorwegen" uitgewisseld.

Regelmatig werden telefonische en schriftelijke vragen beantwoord en onderzoekers ontvangen (o.a. uit België).

Meegewerkt is aan de lezing over dienstregelingen (door Maurits van Witsen in NVBS Centraal).

Documentatie Tramwegen NL en vm. koloniën

(Beheerder Dirk Eveleens Maarse)

De documentatieoverzichten op de NVBS-website werden uitgebreid. Een aantal nieuwe overzichten ligt klaar voor plaatsing, waardoor begin 2020 nog slechts zullen ontbreken de trams van Rotterdam, de NZH en voorlopers, de Utrechtse sneltram en RandstadRail.

Er werd opnieuw materiaal aan de verzameling toegevoegd, maar grote schenkingen of legaten bleven uit.

Vooraf op zaterdag waren er zo nu en dan bezoekers die ter plekke konden worden geholpen of doorverwezen.

Helaas ligt het uitzoeken van de Rotterdamse tramdocumentatie sinds begin 2019 stil door vertrek van de assistent-beheerder. Gezocht wordt naar een opvolger.

Foto's Spoorwegen NL (Beheerder Erikjan Sachse)

Ook afgelopen jaar is er nijver gewerkt door het "Team Foto's Spoorwegen Nederland" bestaande uit Remmo Stadius Müller (stoomlocs), Peter van der Vlist (treinstellen), Ewolt Wolters en mijzelf. De team-inzet werpt zijn vruchten af, een deel van de achterstanden is weggewerkt. De hoeveelheid naar rubriek ingevoegde en dus aan leden toonbare foto's en prentbriefkaarten is sterk gegroeid. Dit ook als voorbereiding op het inscannen van de collectie, waarvoor de te scannen rubriek zoveel mogelijk "af" moet zijn.

Het “Team Digitaal” heeft de NS-foto’s en persfoto’s gescand en is ver gevorderd met het digitaliseren van de collectie prentbriefkaarten. De reeds gescande gedeelten van de collectie zijn of komen binnenkort via de Beeldbank ter beschikking. Nieuwe toegangen in dit deel van de collectie worden direct door Team Digitaal behandeld, dat ook voor het invoegwerk in de betreffende deelcollecties zorgt.

De komende tijd zullen ook andere delen van de collectie worden gescand. Zo wordt momenteel gewerkt aan het scanklaar maken van de grote collectie foto’s van stoomlocomotieven.

Kwetsbare prentbriefkaarten zijn nu alle in zuurvrije hoesjes opgeborgen. Een collectie grote foto’s (o.a. van Beijnes en Werkspoor) was opgeplakt op niet-zuurvrij papier; hiervan is een gedeelte (na te zijn ingescand) door een professionele partij losgeweekt van de ondergrond. Deze wordt nu zuurvrij bewaard. In de komende jaren zullen meer van deze waardevolle bezittingen zo worden behandeld.

De groei van de fotoverzameling is in 2019 op beperkte schaal doorgedaan. Nieuwe toegangen zijn geweest:

- enkele mappen met foto’s van Werkspoor (*ca. 200 stuks*)
- foto’s afkomstig uit de NVBS Fotorondzendingen (*ca. 150 stuks*). Omdat de NVBS Fotorondzendingen ophouden te bestaan zal dit één van de laatste giften uit die hoek zijn
- foto’s uit de nalatenschap van dhr. Kars: deze heeft vrijwel alle stations en emplacementen in Nederland gedocumenteerd in de periode 1970 – 2015 (*ca. 2000 stuks*)
- foto’s en prentbriefkaarten uit diverse andere schenkingen en nalatenschappen (*ca. 1000 stuks*). O.a. van Gerard Stoer, Adriaan J. Borgers, Bram Cazius, J.E.H. van der Weerd en Van der Zee.

Het gehele jaar is de deelverzameling steeds 1 à 2 keer per maand geopend geweest voor de NVBS-leden. Hiervan is matig gebruik gemaakt, er zijn ongeveer 10 bezoekers geweest. Een aantal vragen kon via de Beeldbank worden beantwoord. Er zijn foto’s digitaal beschikbaar gesteld t.b.v. artikelen in Op de Rails, de NVBS-Website, de NVBS-Kalender en voor enkele projecten. In deze laatste categorie vallen de door derden uit te geven boeken, waarvan er een flink aantal op stapel staat.

Foto’s Spoorwegen Buitenland (Beheerder Remmo Stadius Muller)

De beheerders van de fotocollectie Spoorwegen Buitenland hebben in 2019 weer een grote hoeveelheid nieuw fotomateriaal ontvangen. Het verwerken hiervan vergde een groot deel van de totale beschikbare tijd. Veel materiaal was al aanwezig in de collectie, of bleek onbruikbaar. Naast het verwerken van deze aanwinsten zijn verschillende deelcollecties (landen) opgeschoond en daardoor veel overzichtelijker geworden. Te noemen vallen daarbij Denemarken, Zweden, Noorwegen en Finland. In december is begonnen op soortgelijke wijze de deelcollecties van Spanje, Portugal, het Verenigd Koninkrijk en Ierland op te schonen. Het zeer vele overcomplete fotomateriaal werd aan de winkel overgedragen.

Foto’s Tramwegen NL en vm. koloniën (Beheerder René Platjouw)

De collectie is verder opgeschoond en gesorteerd. Alle eer aan Frits Spee, die soms wel vier keer per week aanwezig is in Amersfoort.

Een enorme klus was het sorteren van Den Haag en Rotterdam, meer nog dan Amsterdam.

Inmiddels is meer dan 80% van de collectie gesorteerd en netjes in bakken op volgorde gezet waarbij kaartjes alles helder onderverdelen. Dit betreft de kleine foto’s in de fotobakken. In de grote schuiflades wachten nog vele grotere foto’s die we nader moeten beoordelen en sorteren.

Een volgende enorme taak is het saneren van foto’s van museumactiviteiten. Het aantal dubbele a-sichtkaarten is groot. Toch is zorgvuldig doornemen nodig, want soms zitten er historische foto’s van de originele bedrijven tussen. Veel van deze musea-collecties zijn ooit binnengekomen en zonder check in een schap geplaatst.

De vraag blijft of we van die musea als SNR een collectie moeten bewaren, of de meeste foto’s moeten afstoten naar de betreffende organisaties. Voor het behouden van een overzicht van alle

railbedrijven in NL (en daar horen de musea ook bij) zouden we zeker een beperkt aantal foto's moeten bewaren.

Wat betreft de collectie (tram-)foto's van de ex-koloniën overwegen de betrokken beheerders het bijeen plaatsen op één plek. Nu bevindt een deel van Indonesië zich bij de deelcollectie Spoor Buitenland, terwijl ook wij er fotobakken van hebben. Bij een oriënterende inspectie bleek dat er veel dubbel aanwezig is. Inmiddels hebben we de foto's van Suriname al samengevoegd, waarbij bleek dat we van de Landspoorweg vrijwel alles dubbel hadden. Een en ander zal in 2020 nader worden uitgewerkt tussen de twee beheerders, waarbij ik op me genomen heb om het geheel uiteindelijk te beheeren.

Foto's Tramwegen België, Luxemburg en Frankrijk (Beheerder Maurits van Witsen)

Ook in 2019 zijn deze tramfoto-verzamelingen zijn voorzichtig gegroeid met ruim 600 foto's, vooral dankzij enkele legaten en actuele toevoegingen. Hun totale aantal ligt bij 15.250 (België), c.q. 550 en 15.650 (Luxemburg, Frankrijk). Nieuwe documenten van vóór 1980 blijven welkom, net als die van nieuw rollend materieel en van recent in dienst gestelde trajecten.

Deze NVBS-verzamelingen blijven voorlopig nog geheel in Zeist gehuisvest. Het aantal bezoeken aan de verzameling bedroeg slechts twee. Wel waren er diverse verzoeken om documentatie met foto's. Ook in 2020 is men, mits na telefonisch overleg, welkom bij de beheerder (telefoonnummer zie website).

Foto's Tramwegen Overig Buitenland (Beheerder Toon van Liempt)

Het is een rustig jaar geweest met weinig aanwas van foto's en ansichten, zodat we eindelijk tijd hadden voor het wegwerken van de voorraad. Dat is bij de ansichten al gelukt, maar bij de foto's nog niet, hoewel de voorraad aardig aan het slinken is.

De collectie grote foto's is opgeborgen in de hangmappenkasten.

Dit jaar is het de bedoeling een catalogus te maken voor de website.

We ontvingen een verzoek uit Azerbeidjan (!!) om foto's uit Baku en Sumgait, waarop we helaas nee moesten verkopen.

Materieeltekeningen (Beheerder Frits Spee)

In dit jaar is een groot aantal tekeningen toegevoegd aan de collectie, waaronder een grote hoeveelheid NS-tekeningen afkomstig van wijlen Ton Giesbers. Zeer oud materiaal kwam binnen via Peter van der Vlist, afkomstig van wijlen N.J. van Wijck Jurriaanse. Voorts konden bijna 100 tekeningen worden aangekocht uit de collectie van oud-NVBS-lid en NS-ingenieur H.J. Lantinga.

Ook is een aantal waardevolle DSM-EDS-tramtekeningen geschonken door de heer H. van Duijsen. Er is verder gewerkt om de nog ongeordende tramtekeningen te beschrijven en toe te voegen aan de collectie.

Een goede ontwikkeling is dat er enkele inventarislijsten op de website konden worden geplaatst. In 2020 volgen er zo enigszins mogelijk meer.

De vraag naar kopie-tekeningen groeide naar bijna 1 tekening per maand.

Kaartmateriaal en Bouwtekeningen (Beheerder Kees Kooij)

Het afgelopen jaar zijn de beschrijvingen van een deel van de collectie spoorwegen verbeterd en zijn die beschrijvingen toegevoegd aan de betreffende archiefdozen.

Door aankoop zijn twee cassettes verworven met bestektekeningen van de spoorlijn Sittard-Herzogenrath. Het betreft zowel tekeningen van de aanleg als van de latere uitbouw van die lijn.

Door schenking zijn bestektekeningen van station Weert verworven.

Doordat het helaas nog steeds niet mogelijk is om op de nieuwe website tekeningen in details te bekijken, is een aantal in bruikleen gegeven tekeningen door de eigenaar teruggevraagd. Dit, omdat hij niet meer in staat was zijn eigen tekeningen te bekijken. De SNR betreurt dit.

Vervoerbewijzen Spoorwegen NL (Beheerder Gerrit van Straaten)

In 2019 zijn 45 schenkingen en legaten ontvangen van diverse (niet-)leden. Een en ander is inmiddels ingevoegd in de collectie en vulde vele lacunes. Door de beheerder is een collectie documentatie over geschiedenis en praktijk van vervoerbewijzen, druk en controle daarvan, enz. ingebracht als schenking.

Diverse vragen van (niet-)leden zijn beantwoord.

Bezoekers hebben zich in het verslagjaar niet gemeld anders dan enkele “binnenlopers” tijdens werkdagen.

Scans van vervoerbewijzen zijn geleverd voor het *Asser Spoorboekje*, het boek over de lokaalspoorlijn Apeldoorn-Hatterbroek en het boek over de Beneluxtreindiensten.

Deelgenomen is aan de ruil-/verkoopbeurs in NVBS C op 29 december.

Vervoerbewijzen Tramwegen NL (Beheerder Marco Moerland)

Gedurende het jaar 2019 is de collectie met recente plaatsbewijzen aangevuld. Uit giften en nalatenschappen is de collectie met enige oude plaatsbewijzen uitgebreid. Scans van tramkaartjes werden o.a. ter beschikking gesteld ten behoeve van de publicatie over de geschiedenis van de stoomtram Tiel-Buren-Culemborg die in de NVBS-boekenreeks zal verschijnen.

De SNR-collectie geeft een goed en zo volledig mogelijk overzicht van tramkaartjes van bijna alle trambedrijven in Nederland en de voormalige overzeese gebiedsdelen die er gedurende meer dan 150 jaar zijn geweest.

Knipsels Tramwegen NL en vm. koloniën (Beheerder Ronald Weber)

Helaas heeft door ziekte van de beheerder het werk aan deze deelcollectie dit jaar stilgelegen.

Knipsels Spoorwegen NL en vm. koloniën (Gesloten deelcollectie)

Curator is conservator Erwin Voorhaar.

Fotobureau (Beheerder Robert Sirks)

Het aantal bestelde afdrucken is verder gedaald naar 266. Het aantal bestellingen van afdrucken steeg wel van 14 naar 20. Daar tegenover steeg de levering van digitale bestanden (scans) van 202 naar 378, besteld door 13 bestellers. Het ging om 330 hoog resolutie scans en 48 laag resolutie scans. Van de 33 bestellingen van afdrucken en scans kwamen er 16 van niet-NVBS-leden (7 uit het buitenland, n.l. uit Duitsland, Luxemburg, Frankrijk, Zwitserland, Spanje en Noorwegen). De grootste bestelling van HR-scans kwam van het Noorse spoorwegmuseum.

Een deel van de bestelde scans is bestemd voor publicaties. Commerciële bestellers moeten voor hun bestelling een marktconforme prijs betalen.

Fotorondzendingen (Beheerder Ciril van Hattum)

In 2019 hebben de deelnemers weer 9x een fotorondzending ontvangen, met elke keer circa 160 foto's van onderwerpen van over de hele wereld, oud en nieuw, spoor en tram. Dat kon door de grote hoeveelheid binnengekomen foto's, ter beschikking gesteld door NVBS-leden. Na circulatie worden deze aangeboden aan de beheerders van de SNR-fotoverzamelingen.

De contributie bleef gehandhaafd op € 6,75. Samengesteld werden de dozen 628 tot en met 633. Dit zijn tevens de laatste geweest, want 2019 is het laatste jaar voor de dienst Fotorondzendingen. Het gedaalde aantal deelnemers (eind 2019 tot 17!) en de hoge leeftijd van mij als beheerder waren redenen om er mee op te houden; het bestuur van de SNR heeft aan stoppen met deze dienst de voorkeur gegeven boven het benoemen van een opvolger. Begrijpelijk in deze tijd van digitalisering, maar voor sommige deelnemers wel een teleurstelling.

In NVBS Actueel is in bijna elk 'nummer' ruim aandacht besteed aan de fotorondzendingen, ook aan het stoppen ervan waarbij een der deelnemers op gevoelige wijze zijn gedachten de ruimte heeft gegeven.

In 2020 circuleert er nog een aantal zendingen; als deze alle weer in Nueneen zijn terugontvangen, zullen de hierin aanwezige foto's samen met de aanwezige voorraad aan de SNR ter beschikking worden gesteld.

Dan kan ook de eindafrekening plaatsvinden met de penningmeester en de bankrekening worden opgeheven. Omdat al langer verwacht werd dat 2019 het laatste jaar voor de Fotorondzendingen zou zijn, werd voor dit jaar geen subsidie aangevraagd.

Team Digitaal (TD)

(Coördinator in 2020 Erik Vrind, in 2019 a.i. Sjef Janssen)

Tegen het einde van het jaar kon Erik Vrind als coördinator van TD worden benoemd, een vacature die in het najaar van 2018 ontstond door het vertrek van René Jongerius.

Ook in 2019 heeft het implementeren van de Beeldbank in de nieuwe website veel capaciteit gevraagd, die door de SNR-vrijwilligers niet aan het digitaliseren zelf kon worden besteed. Niettemin konden in 2019 ca 15.000 afbeeldingen aan de database van de Beeldbank worden toegevoegd, ondanks de geringe capaciteit bij het fotoshoppen.

Omdat er in het najaar van 2019 geen zicht op was wanneer de Beeldbank op de nieuwe website beschikbaar zou zijn, werd besloten om de Beeldbank op de oude website te uploaden met ruim 25.000 nieuwe digitale afbeeldingen. Dit kwam begin december gereed. Bijna 88.000 afbeeldingen zijn nu zichtbaar in de Beeldbank op www.nvbsarchieff.nl.

RoMeO, de stichting die ten doel heeft de geschiedenis van het openbaar vervoer in en rondom Rotterdam vast te houden, heeft de SNR benaderd om van gedachten te wisselen over de opzet van een beeldbank. Bestuur RoMeO en bestuur SNR bekijken welke vormen van coöperatie zinvol en haalbaar zijn.

Afrondend

Het bestuur van de SNR spreekt met groot genoeg woorden van dank uit aan de vele vrijwilligers die er voor zorg(d)en dat onze collectie groeit, wordt geordend en steeds toegankelijker wordt voor leden en niet-leden.

12. De Stichting NVBS Excursies (SNE)

Op de verjaardag van de koning werd tijdens de 900ste excursie een rondrit over Duitse goederenspoorlijnen gemaakt. De trein bestond uit klassieke Zwitserse rytuigen - dus de ramen kunnen open – waardoor men nog beter in staat was van alles op en rondom het spoor te genieten.

Door de goede samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen konden aan het einde van het jaar nog twee bijzondere ritten worden georganiseerd. Bij de Oliebollenrit was het mogelijk met het voormalige directierijtuig de 'Kameel' mee te reizen, terwijl ruim 100 NS-ers en 290 NVBS-ers tijdens een zeven uur durende rit dwars door het land afscheid namen van het eerste dubbeldeksmaterieel van de NS.

Maar we zouden de SNE niet zijn als we niet kriskras door Europa waren gereisd, langs het spoor hadden gewandeld en in eigen land op zoek waren geweest naar lang verdwenen spoorlijnen.

Overzicht van de SNE excursies in 2019

<i>Nr</i>	<i>datum</i>	<i>excursie</i>	<i>Aantal deelnemers</i>
898	21 februari – 2 maart	Sneeuw zoeken tussen Poznan en Praag	46
899	10 maart	Havenrit Eemmond en Delfzijl	189
900	27 april	Koningsdag: Klassiek Zwitsers reizen over Duitse goederenspoorlijnen	212

Jaarverslag 2019

Nederlandse Vereniging van Belangstellenden in het Spoor- en tramwegwezen - opgericht 28 februari 1931

901	13 april	Spoorzoeken 20: Utrecht-Zeist & Barneveld-Nijkerk (ALV)	59
902	23 mei – 2 juni	Spoorwandelreis Oostenrijk	22
903	22 juni – 6 juli	Museummaterieel in Scandinavië	40
904	30 augustus – 8 september	Flexreis München	46
905	5 oktober	Belgische kusttram	99
906	12 en 26 oktober	Spoorzoeken 21: NdsM en SMWF	82
907	17 – 21 oktober	Schönes Wochenende Berlin	44
908	15 december	Afscheidsrit DDM1	290
909	28 december	Oliebollenrit met de Kameel	100

Het bestuur van de stichting bestond uit: Ronald Bokhove, Han Duijve, Wilfred Klaassen, Erik van Lunteren, Martin Vogelaar, Rob Zoomer en Geert Gorissen.

Voor de SNE wordt 2020 geen tussenjaar, op weg naar de 90ste verjaardag van de NVBS in 2021, want er zijn genoeg ideeën. Een voorschot hebben de potentiële deelnemers tijdens de jaarprogramma-presentatie al kunnen krijgen. Lees ook NVBS Actueel, want daarin staat vermeld wanneer de aankondigingen in Op de Rails verschijnen en het boeken via de vernieuwde Reiswinkel mogelijk wordt.

Tiel, januari 2020

Geert Gorissen, voorzitter SNE

13. Overzicht van Ereleden en Leden van Verdienste

Ereleden

<i>Naam</i>	<i>Jaar</i>	<i>Naam</i>	<i>Jaar</i>
J. Dorrenboom †	1973	Hans de Herder	2006
J.H. Broers †	1979	Frits Kwakkel	2010
H.J.A. Duparc †	1981	Sam de Lange	2010
H. Waldorp †	1981	Jan Peerdeman	2011
F.C. Wieder †	1981	Kees van de Meene	2016
P.H. Bosboom †	1991	Roef Ankersmit	2016
J.W. Sluiter †	1991	Paul Wiggenraad	2016
J. Voerman †	1991	Ton Pruissen	2017
Frits van der Gragt †	1993		
M. Ockeloen †	1995		
J. Sirks †	2003		
B.H. Steinkamp †	2005		
T.G. Ross †	2006		
Pleun Benard †	2018		

Leden van Verdienste

<i>Naam</i>	<i>Jaar</i>	<i>Naam</i>	<i>Jaar</i>
Anton Schultink †	2013	Jos Jekel †	2014
Jan de Jongh †	2013	Arie Dalm †	2015
Jan van Hartesveldt †	2013		
Janny Bonkenburg	2013	Ger Haaswinders	2015
Paul Wiggenraad	2013	Paul Bosman	2015
Jaap Veen	2013	Michiel ten Broek	2015
Rob Roelofsen	2013	Evert Heusinkveld	2016
Cees van de Beek	2013	Dick van der Spek	2016
Fred Majolee	2013	Karel van Ipenburg	2017
Dirk Eveleens Maarse	2013	Paul Muré	2017
Jirvis Verhoef	2014	Ton Dijkers	2017
Pim van der Kuijlen	2014	Ernst van Gulden	2017
Loet Kuipers	2014	Nico Booij	2017
Evert van Laar	2014	Raymond Kiès	2018
Sander Mayer	2014	Emiel de Block	2018
Carel Neijenhuis	2014	Henriette Steenbergen	2018
Gerhard Riesthuis	2014	Leo Riesthuis	2018
Sjoerd Bekhof	2015	Peter van der Zanden	2018
Maurits van der Toorn	2015	Marius Hekker	2019
Gerrit van Straaten	2015	Geert Gorissen	2019
Johan Koning ter Heege	2015		

14. Financiële gegevens (bedragen in afgeronde hele €)

NVBS geconsolideerd, terugblik Resultatenrekening 2017-2019

	2019	2018	2017
BATEN			
Contributie	263.480	253.343	258.080
Bruto winst op verkopen winkel	43.255	27.369	56.255
Bijdragen leden	17.903	17.675	17.561
Rente	329	2.006	3.820
Bijdrage SNE	1.500	1.500	1.500
Overige inkomsten	3.479	5.306	4.283
Totaal	<u>329.946</u>	<u>307.199</u>	<u>341.499</u>
LASTEN			
Op de Rails	127.436	108.528	109.220
Bibliotheek	8.007	8.038	9.078
Ledenadministratie, bank	11.622	15.824	16.795
Vergaderingen (o.m. zaalhuur)	9.946	5.155	8.841
Afdelingen	21.413	23.655	27.496
Bestuur	5.871	11.639	11.530
Publiciteit en reclame	2.417	5.125	4.686
Bijdrage aan SNR	17.103	17.000	19.561
Internet, website	12.937	11.228	17.608
Huisvesting	81.091	85.812	74.287
Verzekeringen	4.029	4.020	4.002
Kalender	13.975	14.170	14.009
Uitgaven winkel	28.995	25.083	23.437
Lustrum			2.305
Overige uitgaven	1.571	1.537	2.268
Totaal	<u>346.413</u>	<u>336.814</u>	<u>345.123</u>
Baten	329.946	307.199	341.499
Lasten	<u>346.413</u>	<u>336.814</u>	<u>345.123</u>
Saldo exploitatie	<u>-16.467</u>	<u>-29.615</u>	<u>-3.624</u>

**NVBS geconsolideerd, terugblik
Balans 2017-2019**

	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017
ACTIVA			
Liquide middelen	541.569	599.736	732.683
Voorraad winkel	19.991	30.371	30.777
Vorderingen	-2144	9.909	4.207
Te betalen btw	-561	3.500	
Totaal	<u>558.855</u>	<u>643.516</u>	<u>767.667</u>
PASSIVA			
Eigen vermogen	567.170	717.316	746.931
Investeringen website tlv EV	-30.004	-100.411	
Investeringen kassa tlv EV	-2684	-13.879	
Voorziening winkel	6.000	6.000	6.000
Voorziening servicekosten	6.000		
Vooruit ontvangen contributies	7.116	13.968	12.670
Schulden	4.256	20.522	7.989
Totaal	<u>558.855</u>	<u>643.516</u>	<u>773.590</u>
Vermogensvergelijking			
Vermogen 1 januari	603.026	746.931	762.942
Saldo exploitatie	-16.467	-29.615	-3.624
Onttrekking aan vermogen *)	-19.389		-12.387
Onttrekking aan vermogen - website	-30.004	-100.411	
Onttrekking aan vermogen - IT	-2.684	-13.879	
Vermogen 31 december	<u>534.482</u>	<u>603.026</u>	<u>746.931</u>

*) 2019: betreft afwaardering onterechte vorderingen (resp. € 3.500 en € 8.195) alsmede afwaardering winkelvoorraad (€ 7.694)

NVBS geconsolideerd, vooruitblik
Resultatenrekening 2020-2021

	Resultaat 2019	Oorspronkelijke Begroting 2020	Bijgestelde Begroting 2020	Begroting 2021
BATEN				
Contributie	263.480	265.000	270.000	274.000
Resultaat verkopen	43.255	43.000	42.000	42.000
Bijdrage leden	17.903	17.200	17.500	17.600
Rente	329	2.000	300	300
Bijdrage SNE	1.500	1.500	1.500	1.500
Overige inkomsten	3.479	4.000	3.050	3.550
Totaal	329.946	332.700	334.350	338.950
LASTEN				
Op de Rails drukken/verz	127.436	122.200	115.000	115.000
Ledenadministratie, bank	11.622	7.000	7.000	7.000
Vergaderingen (o.m. zaalhuur)	9.946	11.000	10.000	10.000
Bestuur	5.871	11.500	6.500	6.500
Afdelingen	21.413	28.000	22.500	22.500
Bijdrage aan SNR	17.103	20.500	15.000	13.000
Bibliotheek	8.007	9.200	7.250	7.050
Publiciteit en reclame	2.417	8.000	3.000	3.000
Internet/website	12.937	25.000	20.000	20.000
Huisvesting	81.091	71.100	83.700	83.700
Verzekeringen	4.029	4.100	4.500	5.000
Kalender	13.975	14.500	14.000	10.000
Overige uitgaven	1.571	2.000	2.000	7.000
Uitgaven winkel	28.955	23.000	25.000	25.000
Totaal	346.413	357.100	335.450	334.750
Baten	329.946	332.700	334.350	338.950
Lasten	346.413	357.100	335.450	334.750
Saldo exploitatie	-16.467	-24.400	-1.100	4.200

**NVBS geconsolideerd, vooruitblik
Balans 2020-2021**

	Balans 31-12-2019	Oorspronkelijke Begroting 31-12-2020	Bijgestelde Begroting 31-12-2020	Begroting 31-12-2021
ACTIVA				
Liquide middelen	541.569	493.855	533.011	537.211
Voorraden	19.991	30.371	30.371	30.371
Vorderingen	-2.705	10.000	10.000	10.000
Totaal	558.855	534.226	573.382	577.582
PASSIVA				
Eigen vermogen	586.559	509.226	533.382	537.582
Investeringen website tlv EV	-30.004			
Correcties voorgaande jaren in EV	-19.389			
Investeringen inventaris	-2.684	-15.000		
Voorziening servicekosten NS	7.000			
Voorzieningen, projecten	6.000	6.000	6.000	6.000
Vooruit ontvangen contributies/ABO	7.116	14.000	14.000	14.000
Schulden	4.256	20.000	20.000	20.000
Totaal	558.855	534.226	573.382	577.582
Vermogensvergelijking				
Vermogen 1 januari	603.026	533.626	534.482	533.382
Saldo exploitatie	-16.467	-24.400	-1.100	4.200
Onttrekking aan vermogen *)	-19.389			
Onttrekking aan vermogen - website	-30.004			
Onttrekking aan vermogen – IT	-2.684	-15.000		
Vermogen 31 december	534.482	494.226	533.382	537.582

*) 2019: betreft afwaardering onterechte vorderingen (resp. € 3.500 en € 8.195) almede afwaardering winkelvoorraad (€ 7.694)

SNR - Stichting NVBS Railverzamelingen
Resultatenrekening 2017-2019 en begroting 2021

	2019	2018	2017	Begroting 2021
BATEN				
Bijdrage leden, derden	1.270	1.819	3.315	3000
Bijdrage hoofdbestuur	20.500	17.000	19.561	13000
Bijdrage SNR		220	220	
Rente	4	14	38	
Overige		27	60	4000
Vrijval voorzieningen	4.208		11.600	
Totaal	25.982	19.080	34.794	20.000
LASTEN				
Reiskosten	8.700	9.356	7.887	8700
Aanloopkosten	881	3.822	6.392	5210
Beheerkosten	5.106	6.927	2.938	5200
Bestuur, administratie	475	2.623	994	650
Bankkosten	155	263	255	215
Huisvesting, verzekeringen			11.600	
Fotorondzendingen		220	220	
Totaal	15.317	23.211	30.286	19.975
Baten	25.982	19.080	34.794	20.000
Lasten	15.317	23.211	30.286	19.975
Saldo exploitatie	10.665	-4.131	4.508	25

Balans

ACTIVA

Liquide middelen	20.602	19.566	1.196
Spaarrekeningen	4	201	19.201
Totaal	20.606	19.767	20.397

PASSIVA

Eigen vermogen	20.606	9.058	13.189
Voorziening Collectievorming		2.215	2.215
Voorziening Digitalisering		1.993	4.993
Vordering HB		3.500	
Totaal	20.606	16.766	20.397

Vermogensvergelijking

Eigen Vermogen 1 januari	9.058	13.189	13.189
Saldo exploitatie	10.665	-4.131	4.508
Eigen Vermogen 31 december	20.606	9.058	13.189

*) 2019 incl. overloop 3.500 uit 2018

SNE - Stichting NVBS Excursies
Resultatenrekening 2017-2019

BATEN	2019	2018	2017
Resultaat excursies	12.334	17.506	11.418
Rentebaten	38	107	206
Totaal	<u>12.372</u>	<u>17.613</u>	<u>11.624</u>
LASTEN			
Kantoor etc.	746	1.401	2.365
Bankkosten	1.321	1.172	1.360
Verzekeringen	2.576	1.021	752
Reis-en verblijfkosten	3.196	3.685	1.498
Kosten publicaties in Op de Rails	1.500	1.500	1.500
Kosten deelname SGR	2.597	3.229	2.012
BTW	1.757	2.074	-587
	<u>13.693</u>	<u>14.082</u>	<u>8.900</u>
Baten	12.372	17.613	11.624
Lasten	13.693	14.082	8.900
Saldo exploitatie	<u>-1.321</u>	<u>3.531</u>	<u>2.724</u>
Balans			
ACTIVA			
Spaarrekeningen	185.141	185.103	214.996
Bankrekeningen	87.717	64.452	78.574
Vooruitbetaalde posten	454	454	367
Te vorderen posten	0	328	0
Vooruitbetaald inzake excursies	14.107	14.171	2.036
Totaal	<u>287.419</u>	<u>264.508</u>	<u>295.973</u>
PASSIVA			
Vermogen			
Algemene reserve	77.371	78.228	74.697
Stichtingskapitaal	35.168	35.168	35.168
Annuleringsfonds	26.035	29.235	30.134
Calamiteiten	45.000	45.000	45.000
Jubilea	20.000	20.000	20.000
Nog te betalen posten	6.244	505	9.441
Restitutie reizen	1.456	3.030	1.760
Vooruit ontvangen deelnemersbijdragen	76.145	51.660	77.581
Te betalen BTW	0	1.682	692
Te betalen bijdrage NVBS	0	0	1.500
Totaal	<u>287.419</u>	<u>264.508</u>	<u>295.973</u>

Vermogensvergelijking	2019	2018	2017
Vermogen 1 januari	113.396	109.865	107.142
Saldo Exploitatie	-1.321	3.531	2.724
Correctiepost over 2018	464		
Vermogen 31 december	<u>112.539</u>	<u>113.396</u>	<u>109.866</u>

15. Verslag van de kascommissie van de NVBS over het boekjaar 2019

De kascommissie van de Nederlandse Vereniging van Belangstellenden in het Spoor- en tramwegwezen (NVBS) benoemd door de Algemene ledenvergadering gehouden op 13 april 2019 te Amersfoort, heeft de geldmiddelen en de financiële administratie van de NVBS over het jaar 2019 gecontroleerd.

Door de corona-uitbraak en daarmee verbonden beperkingen, kon pas op 24 juli 2020 de geconsolideerde jaarrekening door de penningmeester worden voorgelegd. Deze sluit met een eigen vermogen van € 534.482,- en een nadelig saldo van € 16.467,-.

Voor de controle zijn zeven afdelingen bezocht: Amsterdam, Den Haag, Kennemerland, Noord-Holland Noord, Zeeland, Zuid-Limburg en Zwolle. Daarnaast zijn de centrale diensten huisvesting, bibliotheek, winkel en internetdienst, alsmede de stichtingen SNE en SNR gecontroleerd.

Hierbij zijn, zover nog van toepassing, de opgevoerde banksaldi gecontroleerd. De inkomsten zijn waar mogelijk gecontroleerd op volledigheid. Bij de uitgaven is aan de hand van ruime steekproeven niet alleen gecontroleerd op de aanwezigheid van declaraties en facturen, maar waar mogelijk ook op rechtmatigheid. Dit laatste mede met het oog op de zwakker wordende financiële positie van de vereniging. Tevens hebben we gekeken naar mogelijke (financiële) risico's voor de NVBS.

Zover er in de gecontroleerde boekhoudingen onduidelijkheden waren, konden deze in het algemeen direct worden weggenomen door de betreffende penningmeester. In de administraties van de internetdienst en van de winkel waren echter wat onduidelijkheden die nader onderzoek vroegen, maar uiteindelijk kon in alle gevallen geconcludeerd worden dat de boekhouding een goed beeld geeft van de financiën over 2019.

De controles hebben aanleiding gegeven enkele adviezen aan penningmeesters en hoofdbestuur mee te geven, met name van procedurele aard. Daarnaast is geadviseerd NS te vragen de voorschotfacturen voor NVBS-Centraal aan te passen waardoor deze meer in lijn lopen met de boekjaren. Een punt van aandacht blijft het gebruik van privérekeningen voor NVBS-gerelateerde zaken. Uit kosten oogpunt is het aanhouden van eigen bankrekeningen voor afdelingen in veel gevallen niet wenselijk, maar het stallen van NVBS-(kas)gelden op privérekeningen houden een zeker risico in voor de vereniging.

Wij stellen aan de ledenvergadering voor om de penningmeester te dechargeren voor het door hem gevoerde financiële beheer en het volledige bestuur voor het gevoerde financiële beleid.

Tot slot zeggen wij alle betrokkenen dank voor de medewerking die wij als kascommissie hebben ondervonden.

Nieuwegein, 28 juli 2020

Huub Baardemans
Sieger de Boer
Frits Spee

